

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU
ZMIANY NR 1/2019
STUDIUM
UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY BALIGRÓD

Zespół autorski:
mgr inż. Anna Hawaj
mgr Alicja Janiczek
mgr inż. Justyna Sieniawska

KROSNO
czerwiec 2020 r.

1. Cel i zakres opracowania, podstawa prawna oraz metodyka opracowania prognozy oddziaływania na środowisko.....	4
2. Informacje o zawartości, głównych celach projektu Zmiany Studium i jego powiązaniach z innymi dokumentami	5
2.1. Analiza czy projekt Zmiany Studium jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego określonymi w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baligród w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.	7
2.2. Opis lokalizacji terenu objętego projektem Zmiany Studium względem: ujęć wody i ich stref ochronnych, terenów szczególnego zagrożenia powodzią oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych	8
3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Zmiany Studium	9
4. Waloryzacja przyrodnicza terenu objętego projektem Zmiany Studium	15
5. Ocena oddziaływania skutków realizacji projektu Zmiany Studium na stan wód powierzchniowych i podziemnych	19
5.1. Identyfikacja Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych dla terenów objętych projektem Zmiany Studium wraz ze wskazaniem ustalonych dla nich celów środowiskowych.....	19
5.2. Przedstawienie planowanych rozwiązań związanych z gospodarką wodną.....	22
5.3. Zidentyfikowanie oddziaływań dopuszczonych rozwiązań projektu Zmiany Studium mających wpływ na cele środowiskowe.....	22
5.4. Ocena wpływu realizacji projektu Zmiany Studium na cele środowiskowe	22
5.5. Wskazanie terenów, które ze względu na planowany sposób zagospodarowania będą mogły mieć wpływ na cele środowiskowe JCW	23
5.6. Wskazanie środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływania	23
6. Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu Zmiany Studium w szczególności dotycząca obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody	23
6.1. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku <i>o ochronie przyrody</i>	26
6.2. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001 jego integralność oraz powiązania z innymi obszarami (spójność sieci Natura 2000).	28
6.3. Wnioskowanie czy ustalenia projektu Zmiany Studium nie spowodują działań wymienionych w art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 ww. ustawy	35
6.4. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na ochronę przyrody i cele utworzenia Ciśniańsko – Wetlińskiego Parku Krajobrazowego,	

dla którego ustanowiono plan ochrony w tym wniosku czy ustalenia projektu Zmiany Studium nie łamią zakazów obowiązujących w granicach tego obszaru.....	36
6.5. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na korytarz ekologiczny Rzeki San oraz korytarz migracji dużych ssaków ujęty w opracowaniu pt.: Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005)	45
7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu Zmiany Studium oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Zmiany Studium.	46
8. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszarów Natura 2000, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, klimat akustyczny, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz normy ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym.	49
9. Analiza czy i w jaki sposób planowane wskazanie danego rodzaju zagospodarowania, wpłynie/nie wpłynie na dotrzymanie norm akustycznych na terenie objętym projektem Zmiany Studium i w jego sąsiedztwie oraz analiza (ocena) wpływu terenów sąsiadujących na klimat akustyczny terenu objętego projektem Zmiany Studium i dotrzymanie norm w tym zakresie.....	53
10. Opis wpływu przewidywanego zagospodarowania terenów objętych projektem Zmiany Studium na krajobraz, czyli postrzegane przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub też działalności człowieka.....	55
11. Opis oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenów objętych projektem Zmiany Studium na klimat oraz wskazania działań, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu	55
12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu Zmiany Studium, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	56
13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Zmiany Studium	57
14. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	58
15. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Zmiany Studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania	58
16. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	59
17. Wnioski	59
18. Wykorzystane materiały	60

1. Cel i zakres opracowania, podstawa prawna oraz metodyka opracowania prognozy oddziaływania na środowisko

Przedmiotem niniejszego opracowania jest ocena oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Zmiany Nr 1/2019 Studium Uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baligród zwanego w dalszej części opracowania projektem Zmiany Studium.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U 2020, poz. 283 z późn.zm.) Zakres merytoryczny prognozy został, zgodnie z art. 53 ww. ustawy, uzgodniony z właściwymi organami, określonymi zapisami art. 57 i art. 58. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko jest zgodny z uzgodnieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie przedstawionym w piśmie z dnia 11 grudnia 2019 r., znak pisma: WOOŚ.411.1.156.2019.AP.4 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny dla powiatu bieszczadzkiego i leskiego w Ustrzykach Dolnych nie wniósł odpowiedzi na skierowany do niego wniosek dotyczący uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy.

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu Zmiany Studium jest analiza potencjalnych zagrożeń i przekształceń środowiska, określenie i ocena skutków dla środowiska przyrodniczego, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia, zagospodarowania terenu oraz przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko.

Niniejsza prognoza zawiera część opisową i graficzną. Część opisowa prognozy obejmuje analizę i ocenę wszystkich elementów środowiska tj.: powietrza, powierzchni ziemi łącznie z glebą, wód powierzchniowych i podziemnych, klimatu, świata roślin i zwierząt, bioróżnorodności, dziedzictwa kulturowego, krajobrazu we wzajemnym ich powiązaniu z uwzględnieniem stanu środowiska obszaru opracowania. Analizy przeprowadzone w prognozie oparto na następujących założeniach:

- stanem odniesienia jest obecny sposób zagospodarowania terenów objętych projektem Zmiany Studium,
- teren zostanie zagospodarowany zgodnie z kierunkami zagospodarowania określonymi w projekcie Zmiany Studium,
- stanem docelowym będzie hipotetyczny stan środowiska po zrealizowaniu kierunków zagospodarowania określonych w projekcie Zmiany Studium.

Analizami objęto obszar wskazany w projekcie Zmiany Studium wraz z obszarami sąsiednimi.

Część opisowa obejmuje również identyfikację, analizę i ocenę wpływu projektowanych zmian zagospodarowania (możliwych oddziaływań generowanych w wyniku ich wprowadzenia) na obszary chronione z mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. *o ochronie przyrody* (t.j. Dz.U. 2020, poz. 55 z późn.zm.) obszar Natura 2000 Bieszczady PLC180001 oraz Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy. Analizowano również kierunku zagospodarowania projektu Zmiany Studium na korytarz ekologiczny rzeki San oraz korytarz migracji dużych ssaków. Ponadto, przeanalizowano i oceniono skutki ustaleń projektu Zmiany Studium pod kątem zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi.

Dla potrzeb analiz wykorzystano m.in. informacje zawarte w Standardowym Formularzu Danych dla obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001. Posłużono się metodą ekspercką oraz metodą analogii, czyli podobieństwa zjawisk. Przyjęte metody opracowania prognozy wynikały ze specyfiki dokumentu jakim jest projekt Zmiany Studium. Prognozę

oddziaływania na środowisko projektu Zmian Studium wykonano w oparciu o dostępne materiały, publikacje mapowe, literaturę oraz wizję w terenie, która polegała na zapoznaniu się z istniejącymi warunkami środowiskowymi omawianego terenu.

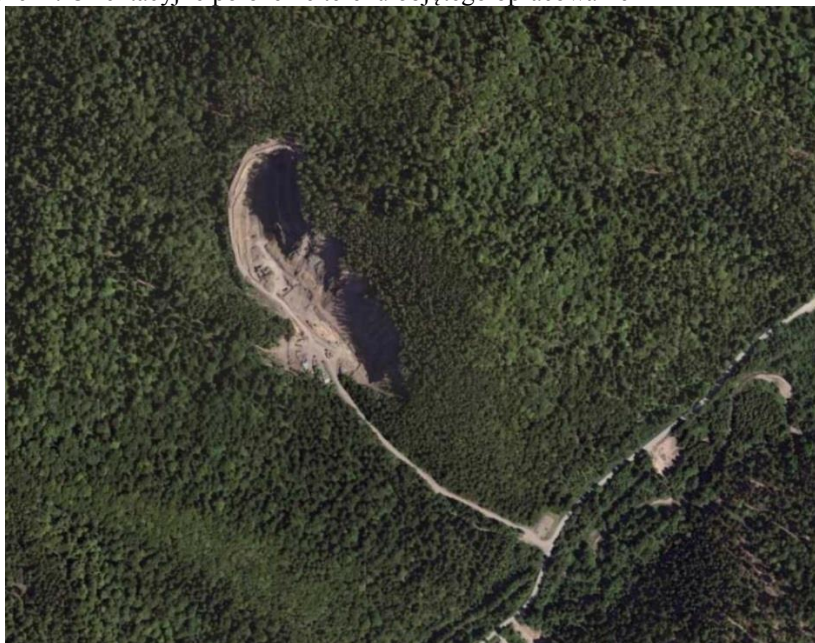
Załącznik graficzny do prognozy został opracowany w skali projektu Zmiany Studium z zachowaniem wszystkich elementów projektu Zmiany Studium.

Ze względu na jasny i czytelny sposób opracowania niniejszej prognozy bez użycia sformułowań specjalistycznych oraz stosunkowo niewielką objętość opracowanego dokumentu odstąpiono od sporządzenia streszczenia w języku niespecjalistycznym.

2. Informacje o zawartości, głównych celach projektu Zmiany Studium i jego powiązaniach z innymi dokumentami

Projekt Zmiany Studium został sporządzony na podstawie uchwały Nr XI.52.2019 Rady Gminy Baligród z dnia 10 lipca 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1/2019 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baligród. Orientacyjne położenie terenu objętego opracowaniem przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek1. Orientacyjne położenie terenu objętego opracowaniem

Źródło: www.geoportal.gov.pl

Zmiana ta podyktowana jest koniecznością ochrony zasobów środowiska, w tym przypadku złóż kopalin, o którym mowa w art.10 ust 2 pkt 3 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz.U 2020, poz. 293 z późn.zm), a w dalszej kolejności opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w granicach tożsamyh ze Zmianą Studium, celem eksploatacji tych złóż i uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Do przeprowadzenia Zmiany Nr 1/2019 Studium obliguje przepis art. 95 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (t.j. Dz.U. 2019, poz.868 z późn.zm.) w brzmieniu: „2. W terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopaliny (...) obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”.

Projekt Zmiany Nr 1/2019 Studium został sporządzony stosownie do przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn.zm.), ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. *w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy* (Dz.U. Nr 118 poz. 1233).

W tekście Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baligród uchwalonym uchwałą Nr XXXIII / 223 / 2002 Rady Gminy w Baligrodzie z dnia 7 października 2002 r. (zwanego w dalszej części opracowania Studium), w części: Kierunki zagospodarowania przestrzennego i polityki przestrzennej gminy Baligród (załącznik nr 1 do uchwały):

- po rozdziale 3.4 wprowadzono podrozdział 3.4.1. „Obszary i tereny górnicze” z określeniem nazwy obszaru i terenu górniczego,
- po podrozdziale 3.4.1. wprowadzono podrozdział 3.4.2. „Obszar eksploatacji złoża – PE1”, dla którego określono ustalenia wynikające z § 6 rozporządzenia. *w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy*,
- rozdział 5 uzupełniono o zapis dotyczący kierunku rozwoju terenów leśnych oznaczonych symbolem ZL1, ZL2, ZL3.

Na rysunku Studium (załącznik nr 2 do uchwały) teren leśny przeznacza się pod „Obszar eksploatacji złoża” oznaczony symbolem PE1 i „Tereny lasów” oznaczone symbolem ZL1, ZL2, ZL3. Wskazano również granice obszaru górniczego „Huczvice I” i terenu górniczego „Huczvice”.

Ze względu na charakter projektu Zmiany Studium odstąpiono od sporządzania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, o których mowa w art. 10 ust 1 pkt 7 lit. d *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Na chwilę obecną, nie został sporządzony przez Zarząd Województwa Podkarpackiego „audyt krajobrazowy”, o którym mowa w art. 38a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W tekście Studium Kierunki zagospodarowania przestrzennego i polityki przestrzennej gminy Baligród (załącznik nr 1 do uchwały):

- rozdział 3.2. *Obszary i obiekty prawnie chronione* uzupełniono o zapis dotyczący Obszaru Natura 2000 – Bieszczady (PLC180001)
- rozdział 3.4. *Zasady i zakres wykorzystywania surowców mineralnych* uzupełniono o zapis dotyczący udokumentowanego złoża piaskowców i łupków Igockich „Huczvice”

Na rysunku Studium (Załącznik nr 2 do uchwały) wskazano granicę udokumentowanego złoża oraz Obszaru Natura 2000 (w granicach zmiany).

Pozostałe ustalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baligród, w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody pozostają aktualne dla obszaru objętego projektem Zmiany Studium.

Kierunki rozwoju systemu komunikacji i infrastruktury technicznej zostały określone w podrozdziale 3.4.2 wprowadzonym Zmianą Nr 1/2019 Studium.

„Obsługa komunikacyjna obszaru odbywa się poprzez istniejący układ drogowy obejmujący drogę publiczną wojewódzką nr 893 oraz drogę wewnętrzną dojazdową. Wyposażenie obszaru w niezbędną sieć i urządzenia infrastruktury technicznej.”

Na obszarze objętym projektem Zmiany Studium Zmianą nie występują zadania służące realizacji lokalnych celów publicznych.

Na obszarze objętym projektem Zmiany Studium nie występują zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Jednym z głównych instrumentów realizacji Polityki Przestrzennej na obszarze gminy określonym w obowiązującym Studium jest: „*Opracowanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, na podstawie których można prowadzić dalsze procesy inwestycyjne.*”

Poszerzenie obszaru eksploatacji złoża w granicach udokumentowanego złoża, wymaga zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Procedura uzyskania zgody następuje przy sporządzaniu planu miejscowego, stąd Rada Gminy Baligród podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru tożsamego ze zmianą Studium.

W wyznaczonych w projekcie Zmiany Studium treny lasów oznaczonych symbolem ZL1, ZL2 i ZL3 dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury turystycznej. Zakazano lokalizowania budynków i budowli, za wyjątkiem służących gospodarce leśnej; wprowadzono również zakaz stosowania rębni zupełnej.

Po zakończeniu eksploatacji kruszywa teren, zgodnie z ustaleniami projektu Zmiany Studium, ma zostać rekultywowany w kierunku leśnym i geoturystycznym.

Obszar Zmiany Nr 1/2019 nie obejmuje użytków rolnych.

Obszar Zmiany Nr 1/2019 Studium:

- znajduje się poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią,
- obejmuje tereny poza udokumentowanymi terenami osuwiskowymi lub predysponowanymi do osuwania się mas ziemnych.

W stanie istniejącym obszar objęty projektem Zmiany Studium nie wymaga przekształceń, rehabilitacji, jednak po zakończonej eksploatacji kruszywa, będzie wymagał rekultywacji. Po zakończonym procesie eksploatacji przewidziano rekultywację w kierunku leśnym i geoturystycznym.

Projekt Zmiany Studium jest powiązany z obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baligród uchwalonym uchwałą Nr XXXIII /223/2002 Rady Gminy w Baligrodzie z dnia 7 października 2002r.

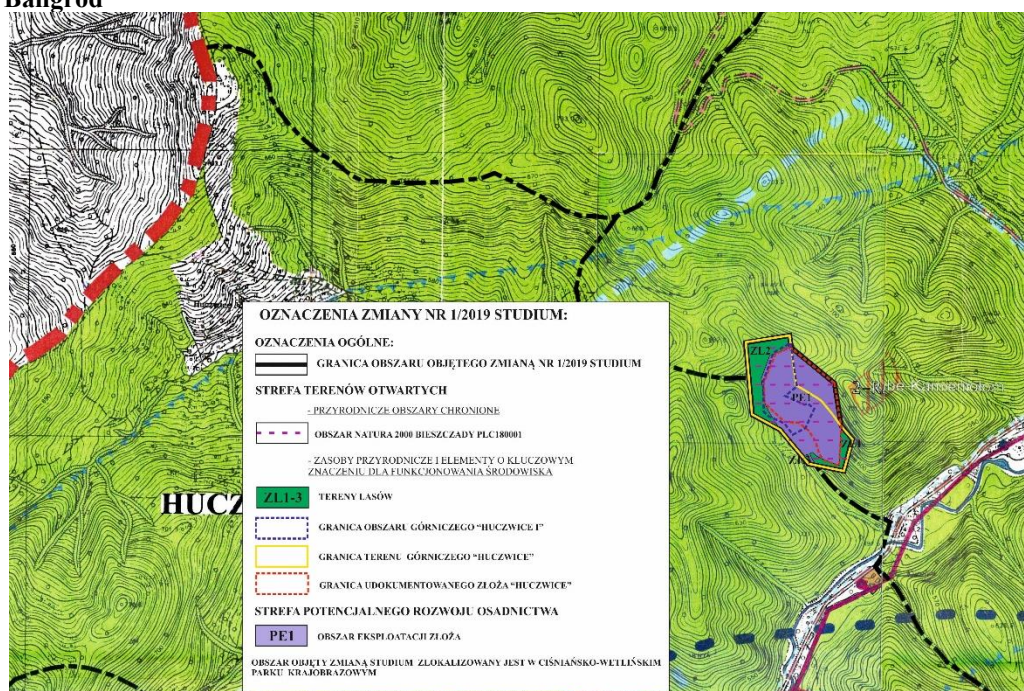
2.1. Analiza czy projekt Zmiany Studium jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego określonymi w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baligród w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.

Przebiegi powiązań przyrodniczych oraz ciągi ekologiczne w obowiązującym Studium nie były wyznaczane. W części tekstowej obowiązującego Studium zwrócono uwagę na potrzebę ochrony korytarzy ekologicznych wzdłuż cieków: Znalazło to odzwierciedlenie w następującym zapisie „Powierzchnie cenne hydrologicznie występują w postaci młak i niewielkich zatorfiń w rejonach źródliskowych rzek i potoków. Występują również na

większych powierzchniach tworząc podmokłe utwory glebowe, zabagnienia w znacznej części proponowane do objęcia ochroną jako użytki ekologiczne. Obszary te winny być otoczone szczególną opieką ze względu na zabezpieczenie zasobów wodnych. Należy wyeliminować wszystkie działania mogące zaburzyć stosunki wodne.”

Na rysunku Studium korytarze ekologiczne nie były wyznaczane. Na Rysunku 3. i Rysunku 4. przedstawiono fragment Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baligród oraz tereny objęte projektem Zmiany Studium. Porównując obowiązujące Studium z projektem Zmiany Studium w zakresie korytarzy ekologicznych należy stwierdzić, że tereny objęte projektem Zmiany Studium znajdują się poza korytarzami ekologicznymi.

Rysunek 3. Fragment rysunku Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baligród

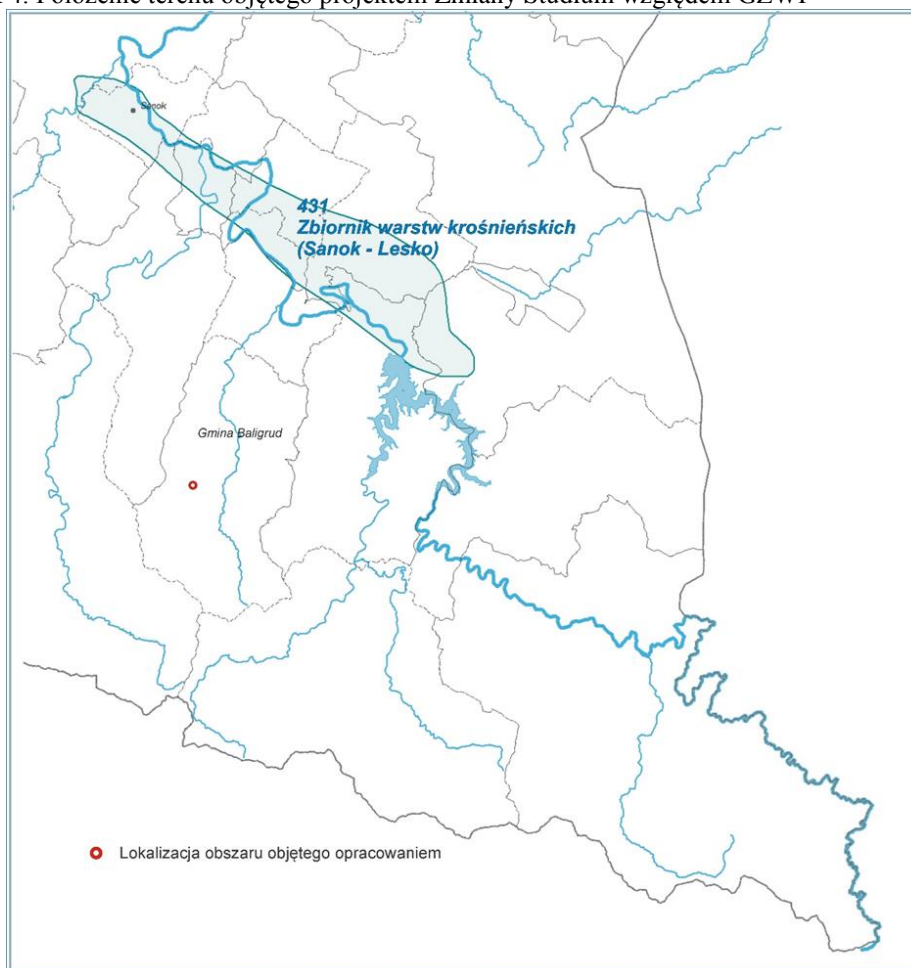

2.2. Opis lokalizacji terenu objętego projektem Zmiany Studium względem: ujęć wody i ich stref ochronnych, terenów szczególnego zagrożenia powodzią oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych

Opis lokalizacji terenów objętych projektem Zmiany Studium względem:

- terenów szczególnego zagrożenia powodzią - tereny objęte Zmianą Studium znajdują się poza terenami narażonymi na występowanie wód powodziowych;
- ujęć wody i ich stref ochronnych –w pobliżu wyrobiska górnictwa nie występują gospodarcze ujęcia wód podziemnych. Kopalnia posiada własne ujęcie wód powierzchniowych zlokalizowane w km 1 + 662 bezimiennego potoku lewostronnego dopływu potoku Rabańskiego. Pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody powierzchniowej udzielono na okres do dnia 11.04.2036 r.
- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych - tereny objęte Zmianą Studium znajdują się poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych - położony w odległości około 16 km na północny-wschód (rysunek 4).

Rysunek 4. Położenie terenu objętego projektem Zmiany Studium względem GZWP

Źródło: psh.gov.pl

- 3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Zmiany Studium**

Położenie i charakterystyka terenu

Administracyjnie teren objęty Zmianą Studium położony jest w gminie Baligród w miejscowości Huczvice. Obszar występowania złoża zaliczany jest do fałdów dukielskich jednostki Dukielskiej na pograniczu z Centralnym synklinorium karpackiej jednostki Śląskiej, która stanowi wielką jednostkę tektoniczną obejmującą wschodnią część Karpat Fliszowych

Rysunek 5. Orientacyjne położenie terenu objętego projektem Zmiany Studium względem gmin sąsiednich.

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną opracowaną przez J. Kondrackiego, obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu mezoregionu Bieszczady Zachodnie 522.12. Bieszczady Zachodnie (522.12) są częścią Beskidów Wschodnich położoną między Przełęczą Łupkowską (ok. 640 m) i doliną Osławy na zachodzie a Przełęczą Użocką (852 m) i źródłami Sanu na granicy Ukrainy, gdzie rozciągają się Bieszczady Wschodnie po Przełęcz Wyszowską (933 m) oraz doliny: Mizunki (dopływ Swicy-Dniestru) i Riki (dopływ Cisy). Od północnego-wschodu sąsiadują z niższymi Górami Sanocko-Turczańskimi.

Rysunek 6. Teren objęty projektem Zmiany Studium

Geologia i złoża kopalin

Według Projektu zagospodarowania złoża piaskowców i łupków Igockich „Huczvice”, obszar objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w Karpatach fliszowych w łusce Bystrego. W budowie tej jednostki najstarszymi utworami są kredowe warstwy Igockie dolne i górne. Nad warstwami Igockimi zalegają łupki godulskie, piaskowce istebniańskie dolne facji inceramowej, piaskowce istebniańskie dolne, łupki istebniańskie górne oraz warstwy manilitowe. Wschodnie warstw Igockich występujących na terenie objętym opracowaniem zostały podzielone na dwa ogniwa litostratygraficzne. Niższe ogniwo to kompleks piaskowców przeważnie gruboławicowych, zwięzłych, krzemionkowych, a w części spągowej także wapienistych.

Zgodnie z „Dokumentacją dla potrzeb Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baligród i prognozy oddziaływania na środowisko”, w przyjętym podziale geologicznym, Bieszczady leżą w obrębie Karpat Zewnętrznych. Karpaty Zewnętrzne zbudowane są z utworów formacji fliszowej, które osadzały się w okresie kredowo – paleogeńskim. Typowymi cechami osadów fliszowych jest ich miąższość oraz wzajemne przekładanie się zespołów piaskowców (piaskowce i zlepieńce) i ilastych (łupki, mułowce).

Obszar występowania złoża "Huczvice" zaliczany jest do fałdów dukielskich jednostki Dukielskiej na pograniczu z Centralnym synklinorium karpackiej jednostki Śląskiej, która stanowi wielką jednostkę tektoniczną obejmującą wschodnią część Karpat Fliszowych.

Złoże położone jest na kontakcie strefy przeddukielskiej z centralnym synklinorium karpackim jednostki śląskiej w obrębie Łuski Bystrego, stanowiącej maksymalne wypiętrzenie strefy przeddukielskiej. Łuska Bystrego jest skomplikowaną strukturą tektoniczną z licznymi nieciągłościami, wstecznie obaloną, na którą nasunięte są od południowego zachodu warstwy menilitowe przechodzące w warstwy hieroglifowe aż do warstw krośnieńskich. Skomplikowaną budowę Łuski Bystrego i tym samym rejonu złoża reprezentują kredowe utwory piaskowcowo-łupkowe w różnych frakcjach od warstw cieszyńskich dolnych przez warstwy grodziskie i lgockie aż po piaskowce i zlepierce warstw istebniańskich dolnych kredy górnej. Wypiętrzone osady kredowe okalają trzeciorzędowe osady warstw istebniańskich górnych oraz łupków brunatnych warstw menilitowych.

W warstwach lgockich (alb, cenoman), ze względu na zróżnicowanie litologiczne wyróżnia się dwa ogniwa litostratygraficzne – warstwy lgockie dolne i górne. Warstwy lgockie dolne reprezentowane są przez około 90 metrowy kompleks gruboławicowych warstw kwarcytowych piaskowców z przeławiczeniami łupków i piaskowców kwarcytowych. Kompleks naprzemianległych cienko i średnio ławicowych piaskowców i łupków o miąższości około 80 metrów zaliczany jest do warstw lgockich górnych. Kontakt przedmiotowych warstw ma charakter tektoniczny.

Udokumentowany obszar złoża "Huczvice" obejmuje warstwy lgockie górne, które występują w obalonym fałdzie, zapadającym w kierunku północno – wschodnim pod kątem 30 – 50°.

Kompleks piaskowcowo-łupkowych warstw lgockich zbudowany jest z cienko i średnio ławicowych warstw piaskowcowych najczęściej od 0,4 do 1,9 m silnie spękanych, w obrębie których występują cienkoławicowe wkładki łupka o zmiennej miąższości, od kilku do kilkunastu centymetrów oraz kompleksy łupkowe o miąższości do 0,5 m.

Piaskowce są drobnoziarniste sporadycznie przechodzące w średnioziarniste barwy żółto szarej do ciemno szarej, z ciemniejszymi laminami, wietrzejące na szaro żółte. Występujące piaskowce posiadają spoiwo kwarcytowe, są bardzo zwięzłe i twarde. W piaskowcach przeważa warstwowanie frakcjonalne – grubsze ziarna spotyka się w części spągowej ławicy. Głównym składnikiem piaskowców są ziarna kwarcu oraz naloty pirytowe powodujące brunatne i ciemnobrązowe naloty na ociosach skalnych. Łupki występujące w złożu są piaszczyste, ciemnobrunatne, oliwkowoczarne do szarych, lokalnie ilaste o spoiwie ilastokrzemionkowym. Procentowy udział pakietów łupkowych, w obrębie udokumentowanej serii złożowej, wynosi średnio 18,1 %. W części zachodniej złoża występują liczne przeławiczenia kwarcytowych łupków czerwonych. Złoże wykazuje rozciągłość około 330°–350° i zapada pod kątem od 35° do 45°, nie wykazując w granicach udokumentowania znacznych zaburzeń tektonicznych i stanowi nachylone skrzydło ściętej łuski tektonicznej wchodzącej w skład skrzydła antykliny lub wyniesionego zrębu tektonicznego.

Nadkład złoża zalega w części północnej i północno-wschodniej oraz wschodniej obszaru złoża, obejmując praktycznie obszar zalesiony, który nie jest udostępniony. Są to utwory czwartorzędowe wykształcone w postaci gleby – humusu leśnego, oglinionego rumoszu piaskowca oraz lokalnie gliny piaszczystej i pylastej zawierającej liczny rumosz piaskowcowy. Średnia grubość nadkładu w tym obszarze wynosi 2,5 metra.

Gleba

Pokrywa glebowa i jej struktura nawiązuje do podłoża geologicznego, rzeźby i warunków klimatyczno – roślinnych. Występują tu przeważnie utwory trzeciorzędowe w postaci zwietrzliny skał osadowych fliszu karpackiego. W wyniku procesu wietrzenia wytworzyły się gleby o różnej głębokości i składzie mechanicznym. W skład gleb wchodzi glina, pyły i ropy. W trakcie procesów glebotwórczych wytworzyły się tu głównie gleby brunatne tj. gleby lasów mieszanych. Najlepsze gleby znajdują się w dolinach potoków. Rzeźba terenu, obok skały macierzystej, jest czynnikiem, który w największym stopniu decyduje o możliwościach uprawowych i wartościach użytkowych gleb.

Według podkładu mapowego oraz wypisu z rejestru gruntów w obrębie terenu objętego opracowaniem występują następujące użytki: K, Ls, N.

Wody powierzchniowe

Na obszarze objętym projektem Zmiany Studium nie występują sztuczne i naturalne ciekły wodne. Od strony zachodniej terenu objętego opracowaniem biegnie potok bez nazwy odprowadzający wody powierzchniowe do potoku Rabiańskiego. Część potoku bez nazwy, na długości około 145 m, biegnie rurociągiem PCV o średnicy 300 mm pod drogą technologiczną i placem utwardzonym. Potok Rabiański jest dopływem potoku Jabłonka, a ten z kolei potoku Hoczewka, który uchodzi do rzeki San.

Według planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2016, poz.1911) omawiany teren położony jest w obrębie Jednolitej Części Wód Powierzchniowych **PLRW 200012221899** o nazwie **Hoczewka**.

Wody powodziowe

Teren objęty projektem Zmiany Studium znajduje się poza zasięgiem występowania wód powodziowych.

Wody podziemne

Na terenie objętym projektem Zmiany Studium nie występują gospodarcze ujęcia wód podziemnych. Kopalnia posiada własne ujęcie wód powierzchniowych zlokalizowane w km 1 + 662 bezimiennego potoku lewostronnego dopływu potoku Rabiańskiego. Pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody powierzchniowej udzielono na okres do dnia 11.04.2036 r.

Według planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, analizowany obszar planowanej eksploatacji złoża naturalnego położony jest na terenie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 168 kod **PLGW2000168**. Charakteryzuje się ona dobrym stanem ilościowym i jakościowym wód. W kwestii oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitej części wód podziemnych nr 168, nie wskazuje się żadnych zagrożeń.

Klimat

Teren objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w zasięgu klimatu górskiego, regionu klimatycznego karpackiego o przewadze wpływów kontynentalnych. Ze względu na różnice wysokości występujące między dolinami rzek a szczytami gór, warunki klimatyczne kształtują się różnie w zależności od wysokości nad poziom morza.

Stosując pionowy podział klimatyczny M. Hessa, który granice pięter klimatycznych opiera na podstawie średniej rocznej temperatury powietrza, teren Gminy Baligród leży w obrębie dwóch pięter klimatycznych:

- umiarkowanie ciepłym (teren poniżej 700-800 m n.p.m. na wypukłych formach terenu, ze średnią temperaturą roczną 4-6oC i opadami około 1000 mm rocznie,
- umiarkowanie chłodnym (wysokość od 700 - 800 m n.p.m. do około 1000 m n.p.m., ze średnią temperaturą roczną 2,5-4oC i opadami około 1200 mm rocznie.

Zanieczyszczenia powietrza

Głównymi czynnikami powodującymi zmiany w zakresie warunków aerosanitarnych w wyniku realizacji założeń projektu Zmiany Studium będą pracujące maszyny w trakcie eksploatacji złoża oraz samochody transportujące urobek. Zanieczyszczenie powietrza znajduje się zarówno na obszarze opracowanie, jak i w mniejszym stopniu na terenach przyległych.

W Karcie informacyjnej przedsięwzięcia wydobywania piaskowca Igockiego ze złoża "Huczvice" przedstawiono szczegółowo wartości tła zanieczyszczeń dla obszaru miejscowości Huczvice (m.in. informację uzyskaną z WIOŚ Rzeszów – Delegatura Jasło).

Tabela 1. Stan zanieczyszczenia powietrza na obszarze miejscowości Huczvice

Zanieczyszczenie	Poziom stężenia	% wartości dopuszczalnej
Dwutlenek siarki	3,1 µg/m ³	15,5
Dwutlenek azotu	3,6 µg/m ³	9,0
Pył zawieszony PM10	12,1 µg/m ³	30,2
Pył zawieszony PM2,5	10,4 µg/m ³	41,6
Benzen	1,0 µg/m ³	20,0
Ołów w pyle PM10	0,02 µg/m ³	4,0
Arsen w pyle PM10	0,8 ng/m ³	13,3
Kadm w pyle PM10	0,6 ng/m ³	12,0
Nikiel w pyle PM10	1,0 ng/m ³	5,0
Benzo(a)piren w pyle PM10	0,7ng/m ³	70,0

Jak wynika z przedstawionych powyżej informacji, w analizowanym rejonie miejscowości Huczvice nie występują przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń – najwyższe stężenia dotyczą pyłu PM10, pyłu PM2,5 i benzo(a)pirenu w pyle PM10.

Klimat akustyczny

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony przed hałasem normy akustyczne, w zależności od przeznaczenia terenu, określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112). W najbliższym sąsiedztwie obszaru objętego projektem Zmiany Studium nie występują tereny chronione pod względem akustycznym tj. wymienione w rozporządzeniu.

Przeprowadzone dotychczas analizy akustyczne wykazały, że działalność wydobywcza kopalni nie powoduje zagrożenia dla środowiska ze względu na emisję hałasu. Wynika z nich, że równoważny poziom dźwięku A w punktach obliczeniowych zlokalizowanych na granicy terenów z zabudową mieszkalną nie przekracza poziomu dopuszczalnego dla pory dziennej

Leq = 55 dB. Roboty górnicze w Kopalni "Huczvice" są i będą prowadzone tylko w porze dziennej.

Analiza i ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Zmiany Studium

Funkcjonująca od 80-tych lat XX w. kopalnia jest nieodłącznym elementem środowiska przyrodniczego gminy Baligród. Dalsza eksploatacja złoża w tym miejscu z pewnością jest dużo mniej uciążliwym sposobem zaspokajania popytu na kruszywo niż rozpoczęcie jego wydobywania w innym miejscu Bieszczadów. W momencie zakończenia eksploatacji, niemal pewny jest wzrost jego ceny, a to z kolei może prowadzić do prób niekontrolowanego pozyskiwania kruszywa, w sposób nieuwzględniający oddziaływania na środowisko.

Zakończenie eksploatacji złoża może skutkować zwiększonym zapotrzebowaniem na surowiec w innym miejscu regionu (np. w Kamieniopolu Rabe) lub jego konieczny dowóz z innych, znacznie oddalonych miejsc Podkarpacia. Niesie to ze sobą ryzyko powstania następnych, niekontrolowanych i trudnych do oceny oddziaływań na środowisko.

W przypadku braku realizacji przedsięwzięć ustalonych projektem Zmiany Studium, w wymiarze przyrodniczym, będzie miało jedynie charakter lokalny. Bardzo prawdopodobne natomiast jest wystąpienie zjawiska zmniejszenia podaży surowca i konieczności jego sprowadzenia spoza terenu Bieszczadów lub zintensyfikowania wydobywania w kilku pozostałych kopalniach w regionie.

4. Waloryzacja przyrodnicza terenu objętego projektem Zmiany Studium

Na terenie objętym projektem Zmiany Studium, badania przyrodnicze prowadzone były w roku 2013 oraz w latach 2017-2018. Obejmowały one inwentaryzację fauny i flory na terenach kopalni oraz terenach przyległych do wyrobiska górniczego od strony północnej i zachodniej oraz przy drodze dojazdowej. Od jesieni 2019 r. prowadzone są kolejne badania mające na celu aktualizację wcześniej wykonanych inwentaryzacji przyrodniczych.

Świat zwierzęcy

W dotychczasowych badaniach przyrodniczych, na terenie objętym projektem Zmiany Studium, nie stwierdzono występowania gatunków, które można zaliczyć do gatunków "specjalnej troski". Stwierdzone gatunki przedstawiciele świata fauny to głównie gatunki łowne, pospolite i liczne zarówno na danym terenie jak i w skali kraju.

Na terenie objętym projektem Zmiany Studium i na jego obrzeżach, stwierdzano pojawianie się następujących gatunków zwierząt kręgowych: jaszczurka zwinka, ropucha szara, kumak górski, darniówka pospolita, lis, zając, sarna, jelen.

Jaszczurka zwinka, ropucha szara, darniówka pospolita stwierdzane były w brzeżnych siedliskach wokół wyrobiska, nieeksploatowanych górniczo oraz wokół budynku zlokalizowanego na badanym terenie.

Biotop kopalni i jej trwająca od kilkadziesiąt lat eksploatacja powodują, że teren ten nie może stanowić fragmentu arealu wykorzystywanego przez duże ssaki drapieżne dla pełnienia funkcji życiowych. Nie można jednak wykluczyć możliwości pojawienia się lokalnej migracji każdego z gatunków dużych ssaków. Teren Nadleśnictwa Baligród stanowi areal występowania każdego z tych gatunków. Teren eksploatowanej od blisko 30 lat kopalni o znacznej intensywności ruchu pojazdów oraz oddziaływaniu dźwiękowym pochodzącym od pojazdów i maszyn, przy braku naturalnej osłony roślinności wysokiej nie pozwala na

żerowanie, odpoczynek, gawrowanie, wychowanie młodych. Okoliczne drzewostany pozostają poza jakimkolwiek wpływem inwestycji, mogą stanowić miejsce przebywania ssaków drapieżnych. Nawet wobec zasięgu oddziaływania akustycznego pracujących maszyn, wkraczającego w partie leśne, intensywność takiego oddziaływania i jego obecność w okolicy od wielu lat powodują, że nie jest to silny element płoszący.

Wschodnia część obszaru objętego projektem Zmiany Studium to powierzchnia leśna, porośnięta drzewostanem gospodarczym, sąsiadująca z obszarem bardzo mocno przekształconym przez człowieka, użytkowanym jako kamieniołom. Zinventaryzowane gatunki, zajmują zróżnicowane siedliska w obrębie analizowanego terenu. Większość z wymienionych gatunków występuje powszechnie na całym obszarze: sarna, lis, jeleń. Są to gatunki wielośrodowiskowe, potrafiące przystosować się do różnych warunków siedliskowych, liczne zarówno na opisywanym terenie jak i w skali kraju. Zinventaryzowany przedstawiciel rodziny chomikowatych – darniówka pospolita, to powszechnie występujący gatunek gryzonia, uznany w wielu częściach kraju za szkodnika wymagającego zwalczania.

W wyniku badań ornitologicznych, na badanym terenie, stwierdzono występowanie następujących przedstawicieli awifauny: myszołów zwyczajny, orlik krzykliwy, krogulec, jastrząb, derkacz, kukułka, puszczyk, skowronek, świergotek drzewny, kopciuszek, pliszka górska, pliszka siwa, pokrzywnica, dzięcioł duży, dzięciołek, piegża, kapturka, cierniówka, pierwiosnek, piecuszek, rudzik, strzyżyk, kos, drozd śpiewak, kwiczoł, paszkot, pełzacz leśny, mysikrólik, sikora bogatka, sikora sosnowka, gil, krzyżodziób świerkowy, łośówka, trznadel, szczygieł, zięba, czyżyk, dziwonia, sójka, orzechówka, kruk.

Najczęściej spotykanymi w tym terenie były pospolite gatunki ptaków leśnych (zięba, rudzik, strzyżyk, kos, pierwiosnek, sikory, świstunki) oraz gatunki związane z środowiskiem dolin jak: pliszka siwa oraz pliszka górska. Były to przeważnie obserwacje ptaków przelatujących pomiędzy powierzchniami stanowiącymi bardziej dogodnie środowisko żerowania. Zgodnie z obserwacjami, znacznie rzadziej teren kopalni stanowi miejsce żerowania. Spośród ptaków szponiastych na terenie kopalni nie były obserwowalne żadne gatunki. W większym oddaleniu od terenu inwentaryzowanego obserwowany bywa myszołów zwyczajny oraz krogulec.

Spośród sów, w okolicznych lasach regularnie występuje puszczyk zwyczajny oraz puszczyk uralski. Gatunki te nie były obserwowane na terenie wyrobiska. Na badanym terenie nie zostały stwierdzone wypluwki sów, brak również na większości powierzchni siedlisk występowania gryzoni mogących stanowić pokarm tych gatunków.

Świat roślinny

W rejonie Kopalni "Huczvice" poza kamieniołomem występuje jeden zespół roślinny *Luzulo luzuloidis-Fagetum* – kwaśna buczyna górska z przewagą jodły w drzewostanie. W obrębie tego zbiorowiska występują:

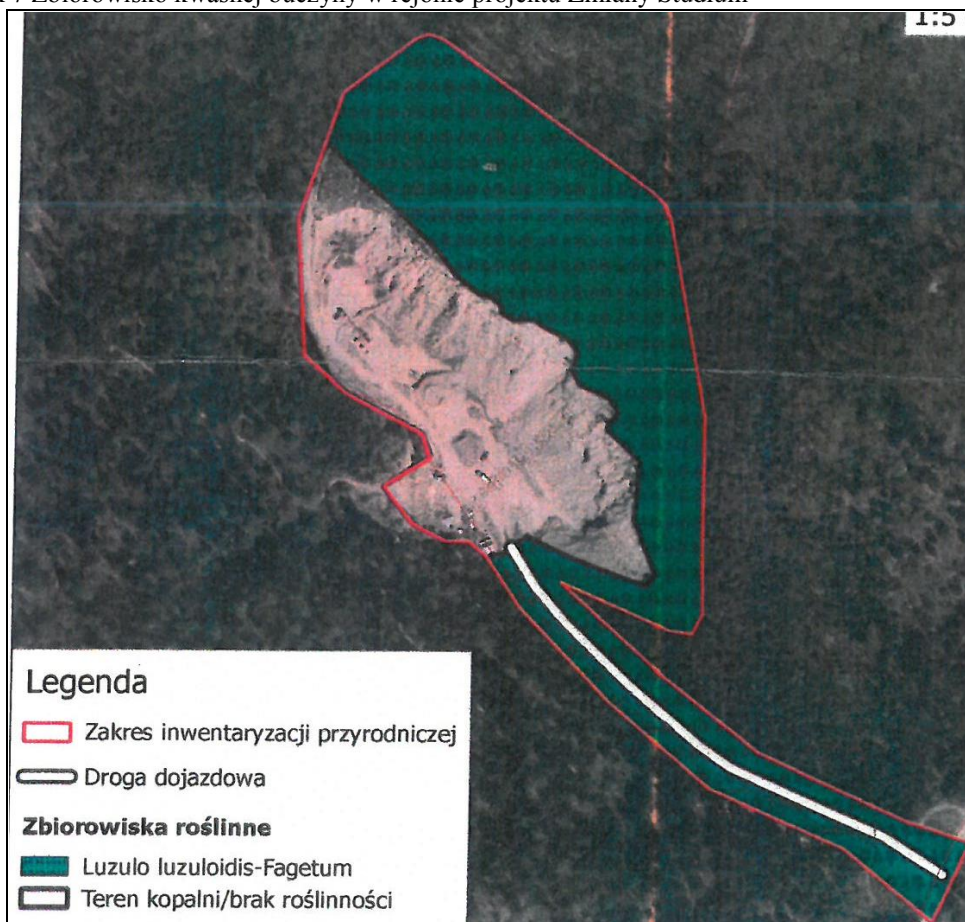
- w warstwie drzew: jodła pospolita, buk zwyczajny, brzoza oraz sosna pospolita,
- w warstwie podszytu: podrost złożony z ww. gatunków,
- w warstwie runa: borówka czernica, kosmatka gajowa, trzcinnik leśny, wietlica samicza, szczawik zajęczy,
- w warstwie mszystej: złotowłos strojny, wiotłoząb miotlasty.

Zbiorowisko to jest ubogim lasem bukowym ze znacznym udziałem jodły w drzewostanie. Udział sosny wynosi około 10 %. Zwarcie drzewostanu jest znaczne i sięga 80 %. Warstwa krzewów jest słabo rozwinięta, złożona głównie z podrostu gatunków wchodzących w skład drzewostanu. Runo jest ubogie florystycznie, a jego pokrycie wynosi około 20 – 30 %.

W analizowanym terenie dotychczas nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin i grzybów.

Siedlisko kwaśnej buczyny górskiej stanowi jeden z przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC 180001. Na rysunku 7 przedstawiono pokrycie powierzchni złoża "Huczvice" zbiorowiskiem kwaśnej buczyny.

Rysunek 7 Zbiorowisko kwaśnej buczyny w rejonie projektu Zmiany Studium

Źródło: Dokumentacja dla potrzeb Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baligród i prognozy oddziaływania na środowisko. Poszerzenie zasięgu eksploatacji piaskowca Igockiego ze złoża "Huczvice".

Obszar objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w Obszarze Natura Bieszczady PLC 180001 dla którego nie ustanowiono planu zadań ochronnych.

W ramach prac nad ustanowieniem Planu Ochrony Bieszczady PLC180001 zostały wykonane operaty tematyczne z których wynika że na omawianym terenie występują siedliska przyrodnicze takie jak: kwaśna buczyna górska, żyzna buczyna górska oraz górskie bory świerkowe. Według opracowania pt. „Operat ogólny część syntetyczna dokumentacji do projektu Planu Ochrony Obszaru Natura 2000 Bieszczady”, największy areal spośród leśnych siedlisk przyrodniczych zajmują żyzne buczyny 44 405,93 ha, natomiast w granicy opracowania zajmują powierzchnię około 0,3 ha z czego tylko niewielka część bo 0,02 ha zostanie przeznaczona pod teren eksploatacji złoża co stanowi jedynie 0,00004 % całości powierzchni siedliska przyrodniczego. Kolejnym siedliskiem przyrodniczym jest kwaśna buczyna której udział wynosi 2 183,22 ha, natomiast w granicy terenu objętego projektem Zmiany Studium siedlisko to zajmuje 3ha, jednak tylko część będzie przeznaczona pod eksploatację złoża a mianowicie 0,74 ha co stanowi 0,003 % całości powierzchni siedliska przyrodniczego, z wizji tenorowej wynika że część terenu jest już wyeksploatowana, brak wskazanych siedlisk przyrodniczych.

Reasumując planowana kontynuacja eksploatacji złoża nie będzie wiązała się ze znaczącym kumulowanym oddziaływaniem, w szczególności nie przyczyni się do znacznego pogorszenia siedlisk przyrodniczych. Pogorszenie stanu zachowania siedlisk będzie ograniczone do niewielkiej powierzchni zatem można oddziaływanie tej inwestycji potraktować jako mało istotne. Nie przyczyni się również do pogorszenia integralności, spójności tego obszaru i nie spowoduje znacznego zwiększenia penetracji terenu oraz nie zaburzy w stopniu większym niż obecny równowagi gatunków stanowiących przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000. Zaznaczyć należy, że zgodnie z kierunkami projektu Zmiany Studium, po wyeksploatowaniu kopaliny, teren kopalni poddany zostanie rekultywacji dla przywrócenia wartości przyrodniczych.

Metodyka przyjęta do przeprowadzenia inwentaryzacji i waloryzacji badanego terenu

Obserwacje w terenie były prowadzone przez ornitologa posiadającego w tym względzie odpowiednie kwalifikacje. Okres prowadzenia kontroli zawierał w sobie cały okres lęgowy ptaków i był zgodny z zaleceniami prowadzenia inwentaryzacji ptaków na okoliczność sporządzania oceny (Engel 2009). Na pory obserwacji wybierano okres największej dobowej aktywności ptaków. Obserwacje odbywały się w godzinach rannych (w przedziale godzin 6 - 11). Każdorazowo starano się prowadzić obserwacje w optymalnych warunkach pogodowych, zapewniających dobrą widoczność i słyszalność ptaków. Za optymalne warunki pogodowe autor uznaje zachmurzenie od zero do pełnego, brak opadów, mgły, bezwietrznie do wiatru umiarkowanego. W ramach obserwacji odnotowywane były wszystkie gatunki ptaków zidentyfikowane na badanym terenie. Jednorazowo kontrola trwała nie krócej niż dwie godziny.

Gatunki były rozpoznawane za pomocą obserwacji bezpośredniej (przy pomocy optyki przybliżającej 10 krotnie) i za pomocą identyfikacji głosów.

Wynikiem inwentaryzacji jest między innymi lista gatunków ptaków stwierdzonych w danym dniu, bez podania ich liczebności i cech jakościowych obserwacji. Zgodnie z zaleceniem ograniczenia oceny oddziaływania do gatunków stanowiących przedmiot ochrony obszaru Bieszczady, wobec gatunków nie będących przedmiotem ochrony, poprzestano jedynie na stwierdzeniu występowania. Jednak wobec gatunków, których obserwacje wskazywały na możliwość gniazdowania zaznaczono na mapie lokalizację zajmowanego terytorium.

Określenie zagęszczenia występowania ptaków lęgowych metodą kartograficzną wobec gatunków niestanowiących przedmiotu ochrony nie wnosiłoby nowych informacji dla wykonania oceny oddziaływania tej inwestycji w zakresie zalecanym przez RDOŚ. Wyznaczenie reprezentatywnej powierzchni próbnej, o powierzchni kilkudziesięciu hektarów, na której mapowane były by terytoria lęgowe ptaków, pozwoliłoby określić zagęszczenie występowania gatunków głównie nie stanowiących przedmiotów ochrony OSOP Bieszczady a ogólnie znane z literatury.

Teren objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Standardowym Formularzu Danych obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001, na całym obszarze występują 22 siedliska wymienione w załączniku I DS., w tym 5 siedlisk priorytetowych. Analiza gatunków roślin wymienionych w załączniku II DS. w zakresie ich znaczenia dla obszaru wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001, wynosi 4 (1 z nich to gatunek priorytetowy). Zaktualizowana ocena znaczenia obszaru dla ssaków wymienionych w załączniku II DS wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001, wynosi 9 (3 z nich to gatunki priorytetowe). Zaktualizowana ocena

znaczenia obszaru dla ptaków wymienionych w załączniku I DP wykazała, że liczba gatunków ptaków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001, wynosi 20. Analiza gatunków płazów wymienionych w załączniku II DS w zakresie ich znaczenia dla obszaru wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001, wynosi 3 (żaden z nich nie jest gatunkiem priorytetowym). Analiza gatunków ryb i minogów wymienionych w załączniku II DS w zakresie ich znaczenia dla obszaru wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001, wynosi 3 (żaden z nich nie jest gatunkiem priorytetowym). Zaktualizowana ocena znaczenia obszaru dla bezkręgowców wymienionych w załączniku II DS wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001, wynosi 7 (2 z nich to gatunki priorytetowe). Sumarycznie, wszystkie przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 stanowią 68 gatunków siedlisk, roślin oraz zwierząt, w tym 11 gatunków priorytetowych.

Teren objęty projektem Zmiany Studium nie stanowi miejsca występowania gatunków ptaków, ssaków, gadów oraz płazów będących przedmiotem szczególnej ochrony obszaru Bieszczady.

Kierunki zagospodarowania wyznaczone w projekcie Zmiany Studium nie wpływa na właściwy stan ochrony ssaków oraz ptaków drapieżnych będących przedmiotami ochrony obszaru Bieszczady. Wskutek jej realizacji nie zmieni się zasięg ich występowania ani liczebność ich populacji. W dającej się przewidzieć przyszłości utrzymają się te gatunki jako samodzielnie zdolny do utrzymania się składnik swoich siedlisk.

Możliwe jest jedynie chwilowe pojawienie się osobników dużych ssaków drapieżnych w zasięgu oddziaływania inwestycji. Wobec jedynej, prawdopodobnej funkcji, jaką może pełnić omawiany teren dla tych przedmiotów ochrony obszaru Bieszczady (przemieszczanie się), należy zauważyć, że dalsza eksploatacja złoża nie wyklucza zaistnienia podobnych pojawień w przyszłości.

Obszar eksploatowany górniczo nie stanowi korytarza migracyjnego dla gatunków dużych ssaków. Na podstawie analizy pokrycia roślinnością i ukształtowania terenu oraz w oparciu o inwentaryzację śladów ssaków, nie stwierdzono, żeby teren stanowił miejsce choć czasowego przebywania tych gatunków.

Na terenie objętym projektem Zmiany Studium nie stwierdzono występowanie gatunków zwierząt, grzybów, mchów stanowiących cel ochrony obszaru Natura 2000 PLC180001.

5. Ocena oddziaływania skutków realizacji projektu Zmiany Studium na stan wód powierzchniowych i podziemnych

5.1. Identyfikacja Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych dla terenów objętych projektem Zmiany Studium wraz ze wskazaniem ustalonych dla nich celów środowiskowych

Zgodnie z obowiązującym *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 18 października 2016 r. jako załącznik do rozporządzenia (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911). Teren objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych **Hoczewka kod PLRW200012221899**.

Według PGWDW zapisy dla przedmiotowej JCWP są następujące:

Tabela 3. Wykaz JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Wisły (według PGWDW)

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typologia JCW
663	PLRW200012221899	Hoczewka	12

Tabela 4. Uzasadnienie dla wyznaczania SZCW i SCW na obszarze dorzecza Wisły (według PGWDW)

Kod JCWP	Status JCW wstępny	Status JCW ostateczny	Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie
PLRW200012221899	naturalny	naturalny	nie dotyczy

Tabela 5. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Wisły (według PGWDW)

Lp.	Kod JCWP	Czy JCW jest monitorowana?	Status JCW	Aktualny stan lub potencjał JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
288	PLRW200012221899	monitorowana	naturalny	dobry	niezagrożona

Tabela 6. Wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły (według PGWDW)

Typ obszaru chronionego	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Kod JCWP (wyszczególniono przedmiotową JCWP)	Powierzchnia obszaru chronionego [ha]	Przedmioty ochrony obszaru chronionego zależne od wód
Park Krajobrazowy	PK13	Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy	PLRW200012221899	50753,1	Różnorodność biologiczna, kompleks ekosystemów, siedliska gatunków, w szczególności: rzeki, potoki, olszynka górska, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, młaki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych
Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków i Mający Znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000	PLC180001	Bieszczady	PLRW200012221899	111519,4	Siedlisko 3220, siedlisko 6430, siedlisko 7110, siedlisko 7120, siedlisko 7140, siedlisko 7230, siedlisko 91D0, siedlisko 91E0, Eleocharis carniolica, Tozzia carpathica, Castor fiber, Lutra lutra, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Carabus variolosus, Lycaena dispar, Unio crassus, Alcedo atthis (łęgowe), Aquila pomarina (łęgowe), Ciconia nigra (łęgowe), Crex crex (łęgowe)
OZW	PLH180021	Dorzecze Górnego Sanu		1578,7	Siedlisko 3220, siedlisko 6430, siedlisko 7220, siedlisko 91E0, Lutra lutra, Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Gobiokessleri,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY NR 1/2019
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BALIGRÓD**

					Rhodeus sericeusamarus, Salmo salar, Uniocrossus
--	--	--	--	--	--

Tabela 7. Wykaz JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia na obszarze dorzecza Wisły (według PGWDW).

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Region wodny	Zlewnia bilansowa	Kod JCWP	JCW dostarczająca średnio powyżej 100 m ³ wody na dobę (tak lub nie)
Kraków	Górna Wisła	San z Wisłokiem	PLRW200012221899	tak

Tabela 8. Cele środowiskowe dla JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Wisły (według PGWDW)

Lp.	Kod JCWP	Cel środowiskowy	
		Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
region wodny Górnej Wisły			
663	PLRW200012221899	Dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekła istotnego - Hoczewka od ujścia do Mchawki	Dobry stan chemiczny

Tabela 9. Zestawienie JCWP rzecznych ze wskazaniem odstępstw oraz ich uzasadnieniem (według PGWDW)

Lp.	Kod JCWP	Odstępstwo	Typ odstępstwa	Termin osiągnięcia dobrego stanu	Uzasadnienie odstępstwa
288	PLRW200012221899	nie	Nie dotyczy	2015	Nie dotyczy

Planowane przedsięwzięcie znajduje się również w zasięgu **Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 168 (PLGW2000168)**.

Tabela 10. Wykaz JCWPd (według PGWDW)

Lp.	Kod JCWPd
region wodny Górnej Wisły	
51	PLGW2000168

Tabela 11. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd na obszarze dorzecza Wisły (według PGWDW)

Lp.	Kod JCWPd	Czy JCWPd jest monitorowana?	Status JCWP	Aktualny stan lub potencjał JCWPd	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
51	PLGW2000168	monitorowana	dobry	dobry	niezagrożona

Tabela 12. Wykaz JCWPd przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia na obszarze dorzecza Wisły (według PGWDW)

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Region wodny	Zlewnia bilansowa	Kod JCWPd	JCWPd dostarczająca średnio powyżej 100m ³ wody na dobę (tak lub nie)
Kraków	Górna Wisła	San	PLGW2000168	tak

Tabela 13. Cele środowiskowe dla JCWPd na obszarze dorzecza Wisły (według PGWDW)

Lp.	Kod JCWPd	Dorzecza	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Cel środowiskowy - stan chemiczny	Cel środowiskowy – stan ilościowy
93	PLGW2000168	Wisła	W Krakowie	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy

Ustalenia wynikające z Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły (PGWDW) dla wyżej opisanych Jednolitej Części Wód Powierzchniowych i Jednolitej Części Wód Podziemnych nie narusza projekt Zmiany Studium.

5.2. Przedstawienie planowanych rozwiązań związanych z gospodarką wodną

Zgodnie z obowiązującym Studium na terenie gminy Baligród mieszkańcy zaopatrywani są w wodę z wodociągów zbiorczych lub poprzez małe lokalne ujęcia lub z własnych studni indywidualnych

Zgodnie z obowiązującym Studium do najważniejszych kierunków działań w zakresie gospodarki wodnej należy:

- zakładanie ciągów ekologicznych w dolinach rzek i potoków;
- ochrona czystości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej;
- redukcja zanieczyszczeń w układzie zlewniowym;
- wprowadzenie obowiązku maksymalnej ochrony terenów i zieleni łąkowej, stanowiących obudowę biologiczną wód płynących;
- dążenia do zakładania lub odtwarzania małych zbiorników wodnych lub stawów rybnych w dolinach mniejszych rzek służących rozwojowi turystyki i uatrakcyjnieniu terenów gminy.

Na terenie całej gminy Baligród nie istnieje zbiorczy system kanalizacji z oczyszczaniem ścieków.

Eksploatacja piaskowca w opisywanym kamieniołomie prowadzona jest bez użycia wody czy pary i bez wytwarzania ścieków. W Zakładzie Górniczym "Huczvice" woda zużywana do celów socjalno-bytowych pochodzi z własnego ujęcia na „potoku bez nazwy”. Ścieki bytowo-gospodarcze odprowadzane są do szczelnego zbiornika bezodpływowego, a następnie wywożone na czyszczalnię ścieków. W obszarze objętym Zmianą Studium gospodarka odpadami odbywa się na zasadach przyjętych w gminie, zgodnie z przepisami szczególnymi. W wyniku prowadzenia wydobywania piaskowców Igockich ze złoża "Huczvice" nie są wytwarzane odpady wydobywcze.

5.3. Zidentyfikowanie oddziaływań dopuszczonych rozwiązań projektu Zmiany Studium mających wpływ na cele środowiskowe

Nie zidentyfikowano oddziaływań dotyczących zmiany Studium mających wpływ na osiągnięcie celów środowiskowych.

5.4. Ocena wpływu realizacji projektu Zmiany Studium na cele środowiskowe

Na etapie prowadzenia prac budowlanych oraz eksploatacyjnych w obrębie wyznaczonego projektem Zmiany Studium obszaru eksploatacji kruszywa PE1 nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne (gruntowe) na etapie funkcjonowania budynków usługowych- administracyjnych służących obsłudze kopalni, ale

jest możliwy negatywny wpływ na wody podczas prac budowlanych polegających na przebudowie, rozbudowie i nadbudowie oraz podczas realizacji wiat, garaży i tymczasowych obiektów budowlanych. Na etapie prowadzenia eksploatacji odkrywkowej złoża jak również na etapie prac budowlanych związanych z realizacją tymczasowych obiektów budowlanych i innych urządzeń może dojść do krótkotrwałego, ograniczonego do czasu trwania robót negatywnego wpływu na wody. Ponadto, na utworzonych miejscach parkingowych może dojść do losowego zdarzenia polegającego na np. niekontrolowanym wycieku paliwa. Na etapie funkcjonowania planowanych inwestycji nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na cele środowiskowe określone dla wód.

Obszar przeznaczony na tereny lasów (ZL1, ZL2, ZL3) będzie korzystnie oddziaływać na stan wód.

Ustalenia zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej dotyczącej gospodarki wodnej spełniają warunki ochrony dla obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych i przemysłowych. Zasady w zakresie infrastruktury technicznej dotyczącej gospodarki wodnej powinny być uszczegółowione na dalszym etapie opracowania i dostosowane do specyfiki planu miejscowego.

5.5. Wskazanie terenów, które ze względu na planowany sposób zagospodarowania będą mogły mieć wpływ na cele środowiskowe JCW

Zawarte Kierunki w projekcie Zmiany Studium nie przewidują rozwiązań mających znaczący wpływ na cele środowiskowe.

Przedstawione w projekcie Zmiany Studium zapisy dotyczące zagospodarowania przestrzennego nie stanowią zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych.

5.6. Wskazanie środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływania

W obszarze objętym projektem Zmiany Studium prowadzona jest już działalność eksploatacyjna, a zmiana Studium ma umożliwić powiększenie obszaru eksploatacji kruszywa w granicach udokumentowanego złoża. Prace wydobywcze na tym terenie prowadzenie są od lat osiemdziesiątych XX wieku. W wyniku tych prac, na analizowanym terenie, powstało wyrobisko o powierzchni około 5 ha. Na etapie funkcjonowania inwestycji nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na cele środowiskowe określone dla wód.

Według projektu Zmiany Studium na obszarze eksploatacji złoża - PE1 udział terenów biologicznie czynnych nie może być mniejszy niż 10%. Po zakończeniu eksploatacji złoża - rekultywacja w kierunku leśnym i geoturystycznym,

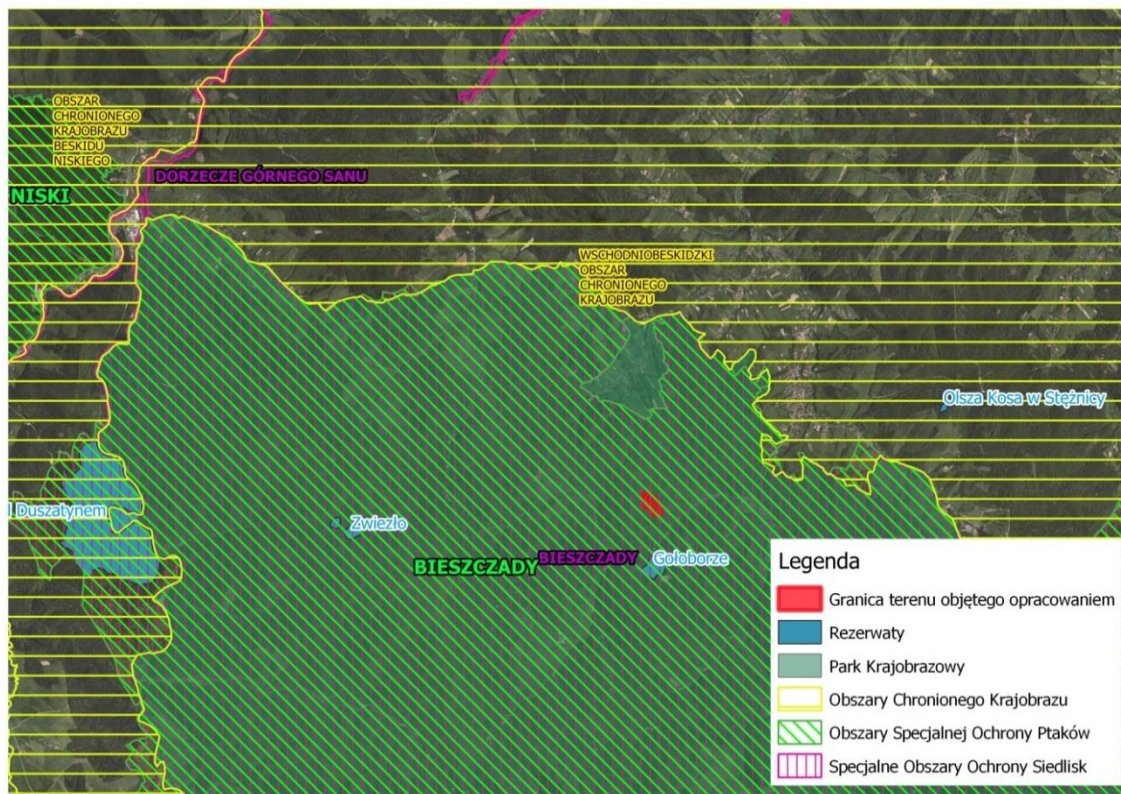
Korzystne oddziaływanie na stan wód będzie mieć również realizacja rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami, zgodna z zasadami przyjętymi na terenie gminy Baligród.

6. Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu Zmiany Studium w szczególności dotycząca obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody

Kierunki zagospodarowania określone w projekcie Zmiany Studium nie naruszają przestrzennie terenów parków narodowych, rezerwatów przyrody użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo – krajobrazowych, pomników

przyrody. Teren objęty projektem Zmiany Studium znajduje się natomiast w obrębie Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego dla którego został ustalony plan ochrony .oraz w obrębie obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001 (ostoja ptasia i siedliskowa).

Rysunek 8. Położenie terenów objętych projektem Zmiany Studium względem obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Źródła: opracowanie własne

Cele ochrony przyrody zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody* są realizowane na tym terenie przez uwzględnienie wymagań ochrony przyrody, określonych w Rozporządzeniu Nr 64/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 16 czerwca 2005 r. (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego Nr 82, póź. 1389 z 17 czerwca 2005 r.) oraz ustaleniach planu ochrony ustanowionego Rozporządzeniem Wojewody Podkarpackiego (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego Nr 70, póź. 766 z dnia 8 czerwca 2004 r.).

Kierunki projektu Zmiany Studium zobowiązują do przestrzegania warunków wynikających z położenia w Ciśniańsko-Wetlińskim Parku Krajobrazowym.

Kierunki dotyczące obszarów Zmiany Studium są następujące i wynikające z zasad ochrony środowiska jego zasobów, ochrony przyrody:

- przy zagospodarowaniu obszaru należy uwzględnić wymagania związane z położeniem na obszarze Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego i obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001;
- rekultywacja po zakończeniu eksploatacji złoża w kierunku leśnym i geoturystycznym,
- obowiązuje szczególna dbałość w zakresie rozwiązań gospodarki wodno – ściekowej i bezwzględne przestrzeganie wymogów prawnych dotyczących składowania i unieszkodliwiania odpadów.

W obowiązującym Studium zostały określone następujące kierunki działań:

- **związane z rozwojem systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę:**
  - gmina Baligród powinna posiadać zaopatrzenie w wodę o kontrolowanej, dobrej jakości, którą uzyska się poprzez poddanie jej procesom technologicznym uzdatniania w stacji uzdatniania;
  - ośrodki wypoczynkowe oraz wszelkie obiekty turystyczne powinny posiadać zaopatrzenie w wodę z kontrolowanych źródeł;
  - na terenie gminy konieczna jest rozbudowa urządzeń związanych z zaopatrzeniem w wodę;
  - woda z indywidualnych studni przydomowych przeznaczona do picia powinna być objęta kontrolnymi badaniami jej jakości;
  - utworzenie stref ochronnych dla ujęć wody;
  - rozbudowę i budowę ujęć wody służących do zbiorowego zaopatrzenia w wodę należy poprzedzić budową kanalizacji, bowiem zwiększone zużycie wody bez odbioru i oczyszczania ścieków spowoduje degradację środowiska.
- **systemów kanalizacyjnych**
  - w ramach opracowanej koncepcji kanalizacji dla całej gminy projektuje się skanalizowanie obszarów zainwestowanych gminy;
  - objęcie całej gminy systemem scentralizowanym odbioru ścieków, który jest najkorzystniejszym systemem. Poprzez rezygnację z budowy małych lokalnych oczyszczalni szczególnie ponad ujęciami znika potencjalne zagrożenie sytuacjami awaryjnymi takimi jak zrzut do rzeki ścieków nieoczyszczonych. Koszt budowy nawet kilku dodatkowych kilometrów kolektora kanalizacyjnego jest znacznie niższy niż koszt budowy małej lokalnej oczyszczalni ścieków. Dodatkową korzyścią jest to, że grupowe oczyszczalnie otrzymują ścieki o bardziej wyrównanym składzie fizyko-chemicznym i natężeniu dopływu co sprzyja efektywności oczyszczania. Ponadto koszty jednostkowe nakładów inwestycyjnych oraz eksploatacji maleją wraz ze wzrostem przepustowości oczyszczalni.
  - dla obszarów, gdzie ze względów technicznych lub ekonomicznych nie jest możliwe doprowadzenie kanalizacji sanitarnej przewiduje się lokalne systemy oczyszczania ścieków takie jak oczyszczalnie przydomowe i kanalizacja bezodpływowa. Preferuje się wspólne oczyszczalnie przydomowe o przepustowości do 5m³/d zdolne do skutecznego oczyszczania ścieków od 4-40 mieszkańców.

Gmina Baligród posiada opracowaną koncepcję techniczno – finansową rozwiązania systemu gospodarki ściekowej. Koncepcja ta przewiduje: wybudowanie oczyszczalni ścieków dla całej gminy w miejscowości Baligród dla stworzenia scentralizowanego systemu oczyszczania ścieków z obszaru całej gminy, budowę oczyszczalni przydomowych na terenach o małym zaludnieniu bądź oddalonych, likwidację wadliwie działających oczyszczalni w Stężnicy i Jabłonkach.

- **zasady odprowadzania i usuwania odpadów stałych**
  - likwidacja dzikich wysypisk śmieci;
  - objęcie zbiorowym odbiorem śmieci wszystkich mieszkańców gminy;
  - wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów oraz recyklingu odpadów;
  - wspomaganie racjonalnej gospodarki odpadami, poprzez edukację ekologiczną w tym względzie, prowadzoną szeroko i od podstaw już wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
  - dla terenów wiejskich o zabudowie rozproszonej często trudno dostępnej komunikacyjnie najkorzystniejsze systemy gromadzenia odpadów to :
    - WPGO wiejskie punkty gromadzenia odpadów – kontener obsługujący mieszkańców w promieniu 1 –1,5 km.

- gromadzenie odpadów w workach foliowych i wystawianie ich w określonym miejscu i czasie na skraju drogi;
- przygotowanie wraz z gminami sąsiednimi systemu gospodarki odpadami zgodnie z zalecanymi kierunkami polityki komunalnej i ekologicznej państwa.

Gmina Baligród podjęła działania wspólnie z sąsiednimi jednostkami samorządowymi zgodnie z zalecanymi kierunkami polityki komunalnej zmierzające do kompleksowego i pełnego rozwiązania gospodarki odpadami. są prace związane z rozwiązaniem problemów gospodarki odpadami. W przyszłości planowane jest przystąpienie do budowy nowoczesnego między gminnego zakładu utylizacji odpadów.

Kierunki te powinny być uszczegółowione w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

6.1. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

Obszar objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w obrębie Ciśniańsko – Wetlińskiego Parku Krajobrazowego oraz w obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001. W obrębie pbszar objętego projektem Zmiany Studium nie stwierdzono występowania pomników przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

Ochrona przyrody, o której mowa jest w art. 2 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2020 poz. 55 ze zm.) polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:

- 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów;
- 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia;
- 4) siedlisk przyrodniczych;
- 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt;
- 7) krajobrazu;
- 8) zieleni w miastach i wsiach;
- 9) zadrzewień.

Identyfikację, analizę i ocenę oddziaływań na zasoby, twory i składniki przyrody generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium, przedstawiono w tabeli 14.

Tabela 14. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań na zasoby, twory i składniki przyrody generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium

Zasoby, twory i składniki przyrody	Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium
dziko występujące rośliny, zwierzęta i grzyby	Projekt Zmiany Studium wyznacza tereny lasów ZL1, ZL2 i ZL3 co wpłynie pozytywnie na dziko występujące rośliny, zwierzęta i grzyby.
rośliny, zwierzęta i grzyby objęte ochroną gatunkową	W obszarze objętym projektem Zmiany Studium, a przeznaczonych pod obszar eksploatacji złoża - PE1 nie stwierdzono występowania gatunków roślin i grzybów prawnie chronionych.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY NR 1/2019
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BALIGRÓD**

zwierzęta prowadzące wędrowny tryb życia	Nie przewiduje się znaczących oddziaływań, ponieważ teren objęty projektem Zmiany Studium nie jest ogrodzony. Teren nie stanowi miejsc żerowania ani odpoczynku dla zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia;
siedliska przyrodnicze	Tereny objęte projektem Zmian Studium jest w większości przekształcony. Teren kopalni, w obrębie której prowadzone są od blisko 30 lat prace górnicze, nie stanowi w żadnym znaczeniu siedlisk przyrodniczych. Przedłużenie koncesji dotyczy kontynuowania prac górniczych na jałowym przyrodniczo terenie eksploatowanym od lat i pozbawionym zarówno szaty roślinnej jak i gleby.
siedliska zagrożone wyginięciem, rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów	W obrębie terenu projektu Zmiany Studium nie stwierdzono występowania siedlisk zagrożonych wyginięciem.
twory przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalne szczątki roślin i zwierząt	W obszarze objętym projektem Zmiany Studium nie występują pomniki przyrody żywej i nieożywionej, a także kopalne szczątki roślin i zwierząt.
krajobrazu	Zmiany w krajobrazie obszaru objętego projektem Zmiany Studium polegać będą na przekształceniu terenów leśnych, na obszar eksploatacji złoża. Po zakończeniu wydobywania, w ramach rekultywacji, tereny te będą mogły odzyskać swoje pierwotne przeznaczenie. Z uwagi na fakt, że jest to poszerzenie funkcjonującego już wyrobiska górniczego, będzie to prawdopodobnie odbierane, jako forma i tak mniej drastyczna, niż tego typu działalność wprowadzona na tereny bez kopalnianych tradycji.
zieleni w miastach i wsiach	W obszarze objętym projektem Zmiany Studium nie występują tereny zieleni wiejskiej.
zadrzewienia	Obszar, na którym zlokalizowane jest przedsięwzięcie, to teren górzysty, porośnięty głównie buczynami z przewagą jodły. W wyniku realizacji projektu Zmiany Studium mogą ulec częściowemu zniszczeniu.

Zgodnie z art. 2, ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody* celem ochrony przyrody jest:

- 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów ;
- 2) zachowanie różnorodności biologicznej;
- 3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego ;
- 4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;
- 5) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;
- 6) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody;
- 7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody .

Wnioskowanie, realizacji kierunków zagospodarowania projektu Zmiany Studium mają wpływ na realizację celów ochrony przyrody wymienionych w art. 2, ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody* przedstawiono w tabeli 15.

Tabela 15. Wnioskowanie czy realizacji kierunków zagospodarowania projektu Zmiany Studium mają wpływ na realizację celów ochrony przyrody wymienionych w art. 2, ust. 2 ustawy o ochronie przyrody

Cele ochrony przyrody	Wnioskowanie czy realizacji kierunków zagospodarowania projektu Zmiany Studium mają wpływ na realizację celów ochrony przyrody wymienionych w art. 2, ust. 2 ustawy o ochronie przyrody
utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów	Nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji kierunków zagospodarowania określonych w projekcie Zmiany Studium nie zostały utrzymane procesy ekologiczne i stabilność ekosystemów, ponieważ zostały wyznaczone tereny lasów (ZL1, ZL2 i ZL3)
zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego	Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. <i>Prawo geologiczne i górnicze</i> , eksploatacja złoża jest możliwa tylko w granicach obszaru górniczego, definiowano w art. 6, ust. 1, pkt. 5 ustawy jako „przestrzeń w granicach której przedsiębiorca jest uprawniany do wydobywania kopaliny ... oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji”.
zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony	Nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji kierunków zagospodarowania terenów zgodnie z projektem Zmiany Studium nie została zapewniona ciągłość istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, po za tym w projekcie Zmiany Studium na obszarze eksploatacji złoża - PE1 udział terenów biologicznie czynnych nie może być mniejszy niż 10%.
ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień	W obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium nie ma zieleni wiejskiej.
utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody	Teren PE1 zostanie zrehabilitowany w planowanym kierunku leśnym i geoturystycznym,
kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody	nie jest przedmiotem ustaleń projektu Zmiany Studium

6.2. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001 jego integralność oraz powiązania z innymi obszarami (spójność sieci Natura 2000).

Tereny objęte projektem Zmiany Studium znajdują się w obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001. Oceny wpływu realizacji projektowanego zainwestowania na obszar Natura 2000 dokonano poprzez identyfikację i analizę przewidywanych oddziaływań na cele i przedmioty ochrony Natura 2000 Bieszczady PLC180001. Tabela 16 zawiera charakterystykę obszaru Natura 2000, sporządzoną w oparciu o Standardowy Formularz Danych.

Tabela 16. Podstawowe dane dotyczące obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001.

Cel ochrony	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące
BIESZCZADY PLC180001		
Na obszarze występują 22 siedlisk wymienionych w załączniku I DS., w tym 5 siedlisk priorytetowych. Analiza gatunków roślin	Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009I147IWE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92I43IEWG	Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar:

<p>wymienionych w załączniku II DS w zakresie ich znaczenia dla obszaru wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 wynosi 4 (1 z nich to gatunek priorytetowy). Zaktualizowana ocena znaczenia obszaru dla ssaków wymienionych w załączniku II DS wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 wynosi 9 (3 z nich to gatunki priorytetowe). Zaktualizowana ocena znaczenia obszaru dla ptaków wymienionych w załączniku I DP wykazała, że liczba gatunków ptaków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 wynosi 20. Analiza gatunków płazów wymienionych w załączniku II DS w zakresie ich znaczenia dla obszaru wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 wynosi 3 (żaden z nich nie jest gatunkiem priorytetowym) Analiza gatunków ryb i minogów wymienionych w załączniku II DS w zakresie ich znaczenia dla obszaru wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 wynosi 3 (żaden z nich nie jest gatunkiem priorytetowym). Zaktualizowana ocena znaczenia obszaru dla bezkręgowców wymienionych w załączniku II DS wykazała, że liczba gatunków, które stanowią przedmioty ochrony na obszarze Natura 2000</p>	<p>Gatunki ptaków: A031 Bocian biały (Ciconianigra) A030 Bocian czarny (Ciconianigra) A122 Derkacz (Crexcrex) A239 Dzięcioł białogrzioty A 236 Dzięcioł czarny (Dryocopusmartius) A241 Dzięcioł trójpalczasty (Picoidestridactylus) A234 Dzięcioł zielonosiwy (Picuscanus) A238 Dzięcioł średni (Dendrocopusmiedius) A339 Dzierzba czarnoczelną (Lanius minor) A338 Gąsior (Laniuscollurio) A104 Jarząbek (Bonasabonasia) A307 Jarząbka (Sylvia nisoria) A139 Mornel (Charadriusmorinellus) A321 Mucholówka białoszyja (Ficedulaalbicollis) A320 Mucholówka mała (Ficedularparva) A089 Orlik krzykliwy (Clangapomarina) A091 Orzeł przedni (Aquilachrysaetos) A272 Podróżniczek (Lusciniasvecica) A217 Sóweczka (Glaucidiumpasserinum) A072 Trzmielozjad (Pernisapivorus) A223 Włochatka (Aegoliusfunereus) A267 Płochacz halny (Prunellacollaris) A215 Puchacz (Bubo bubo) A229 Zimorodek (Alcedoatthis)</p> <p>Gatunki roślin: 1939 Rzepik szczeniasty (Agrimoniapilosa) 4070 Dzwonek piłkowany (Campanulaserrata) 1898 Ponikło kraińskie (Eleochariscarniolica) 6244 Toczka karpacka (Tozziaalpinasubsp. carpatica) 1386 Bezlist okrywowy (Buxbaumiviridis) 1381 Widłoząb zielony (Dicranumviride) 6216 Haczykowiec błyszczący (Hamatocaulisvernicosus)</p> <p>Gatunki ssaków: 1354* Niedźwiedź brunatny (Ursus arctos) 1352* Wilk (Canislupus) 1361 Ryś (Lynx lynx) 2647* Żubr (Bison bonasus) 1303 Podkowiecmały (Rhinolophus hipposideros) 1324 Nocekduży (Myotis myotis) 1321 Nocekorzęsiony (Myotis emarginatus) 1323 NocekBechsteina (Myotis bechsteini) 1308 Mopek zachodni (Barbastellabarbastellus)</p>	<p>Oddziaływania negatywne</p> <p>Wysoki poziom (H) wewnętrzne: A03.03 zaniechanie i brak koszenia E01.03 zabudowa rozproszoną A04.03 zaniechanie pasterstwa i bak wypasu K02.01 ewolucja biocenotyczna, sukcesja</p> <p>Wysoki poziom (H) jednoczesne: H01.08 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych</p> <p>Średni poziom (M) wewnętrzne: K biotyczne i abiotyczne procesy naturalne (z wyłączeniem katastrof naturalnych) J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie -ogólnie K05.01 zmniejszenie płodności/depresja genetyczna u zwierząt, J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, J02.03 regulacja (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych , B07 inne rodzaje praktyk leśnych</p> <p>Średni poziom (M) zewnętrzne: I01 obce gatunki inwazyjne</p> <p>Średni poziom (M) jednoczesne I02 problematyczne gatunki rodzime K02.03 eutrofizacja naturalną K03.03 zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe)</p> <p>Niski poziom (L) wewnętrzne: K02.02 nagromadzenie materii organicznej F03.02.01 kolekcjonowanie owadów płazów, gadów...</p> <p>Niski poziom (L) jednoczesne</p>
---	--	--

<p>Bieszczady PLC180001wynosi 7 (2 z nich to gatunki priorytetowe). Sumarycznie wszystkie przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001 stanowi 68 gatunków siedlisk, roślin oraz zwierząt w tym 11 gatunków priorytetowych.</p>	<p>1337 Bóbr europejski (Castorfiber) 1355 Wydra (Lutra lutra)</p> <p>Gatunki płazów: 1193 Kumak górski (Bombinavariegata) 2001 Traszka karpacka (Lissotritonmontandoni) 1166 Traszka grzebieniasta (Triturus cristatus)</p> <p>Gatunki ryb i minogów: 1163 Głowacz białopłetwy (Cottus gobio) 5094 Brzanka (Barbus meridionalis petenyi) 1096 Minóg strumieniowy (Lampetra planeri)</p> <p>Gatunki bezkręgowców: 4014 Biegacz urozmaicony (Carabus variolosus) 4015 Biegacz Zawadzkiego (Carabus zawadzki) 1920 Ponurek Schneidera (Boros schneideri) 1060 Czerwończyk nieparek (Lycaenadispar) 6199* Krasopani hera (Euplagia quadripunctaria) 1087* Nadobnica alpejska (Rosalia alpina) 1032 Skójka gruboskorupowa (Unio cressus) 4026 Zagłębek bruzdkowany (Rhysodes sulcatus) 1086 Zgniotek cynobrowy (Cucujuscinnaberinus)</p>	<p>K03.02 pasożytnictwo</p>
	<p>Siedliska przyrodnicze: 3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea 3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków 4060 Wysokogórskie borówczyska bażynowe (Empetro-Vaccinietum) 4080 Subalpejskie zarośla wierzby śląskiej 6230* Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion – płaty bogate florystycznie) 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion) 6430 Ziółorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziółorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium) 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris) 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (Polygonotrisetion)</p>	

	<p>7110* Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)</p> <p>7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji</p> <p>7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)</p> <p>7220* Źródlika wapienne ze zbiorowiskami Cratoneurioncommutati</p> <p>7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk</p> <p>8110 Piargi i gołoborza krzemianowe</p> <p>8150 Środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe</p> <p>8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z Androsacionvandelli.</p> <p>8310 Jaskinie niedostępne do zwiedzania</p> <p>9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum)</p> <p>9130 Żyzne buczyny (Dentarioglandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)</p> <p>9140 Górskie jaworzyny ziołoroślowe (Aceri-Fagetum)</p> <p>9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)</p> <p>9180* Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (Tilioplathyphillis-Acerionpseudoplatani)</p> <p>91D0* Bory i lasy bagienne (Vacciniouliginosi – Betuletumpubescentis, Vacciniouliginosi-Pinetum, Pinomugo-Sphagnetum, Sphagnogirgensohnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne</p> <p>91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetumalbae, Alnenionglutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe</p> <p>9410 Górskie bory świerkowe (Piceionabietis, część – zbiorowiska górskie)</p>	
--	---	--

W związku z tym, że obszar objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001, analizowano wpływ ustaleń pod kątem potęgowania zagrożeń wewnętrznych, jednoczesnych. Do analiz wykorzystano listę zagrożeń określonych w Standardowym Formularzu Danych ww. obszarze.

Tabela 17. Analiza oddziaływań na przedmioty ochrony znajdujące się w obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001

Przedmiot ochrony Natura 2000	obszarów	Zagrożenia istniejące	Oddziaływania związane z realizacją projektu Zmiany Studium
BIESZCZADY PLC180001			

<p>Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG</p> <p>Gatunki ptaków: A031 Bocian biały (Ciconianigra) A030 Bocian czarny (Ciconianigra) A122 Derkacz (Crexcrex) A239 Dzięcioł białogrzbiety A 236 Dzięcioł czarny (Dryocopusmartius) A241 Dzięcioł trójpalczasty (Picoidestrictus) A234 Dzięcioł zielonosiwy (Picuscanus) A238 Dzięcioł średni (Dendrocopusmedius) A339 Dzierzbka czarnoczelna (Lanius minor) A338 Gąsiorek (Laniuscollurio) A104 Jarząbek (Bonasabonasia) A307 Jarząbka (Sylvia nisoria) A139 Mornel (Charadriusmorinellus) A321 Mucholówka białoszyja (Ficedulaalbicollis) A320 Mucholówka mała (Ficedularparva) A089 Orlik krzykliwy (Clangapomarina) A091 Orzeł przedni (Aquilachrysaetos) A272 Podróżniczek (Lusciniasvecica) A217 Sóweczka (Glaucidiumpasserinum) A072 Trzmielojad (Pernisapivorus) A223 Włochatka (Aegoliusfunereus) A267 Płochacz halny (Prunellacollaris) A215 Puchacz (Bubo bubo) A229 Zimorodek (Alcedoatthis)</p> <p>Gatunki roślin: 1939 Rzepik szczeciński (Agrimoniapilosa) 4070 Dzwonek piłkowany (Campanulaserrata) 1898 Ponikło krańskie (Eleochariscarniolica) 6244 Tocja karpacka (Tozziaalpinasubsp. carpatica) 1386 Bezlist okrywowy (Buxbaumiviridis) 1381 Widłoząb zielony (Dicranumviride) 6216 Haczykowiec błyszczący (Hamatocaulisvernicosus)</p> <p>Gatunki ssaków: 1354* Niedźwiedź brunatny (Ursus arctos) 1352* Wilk (Canislupus)</p>	<p>Oddziaływania negatywne Poziom wysoki (H) wewnętrzne:</p>	
	A03.03 zaniechanie i brak koszenia	Nie jest zależne od ustaleń Zmiany Studium
	E01.03 zabudowa rozproszoną	Nie przewiduje się, brak znaczących oddziaływań
	A04.03 zaniechanie pasterstwa i bak wypasu	Nie jest zależne od ustaleń Zmiany Studium
	K02.01 ewolucja biocenotyczna, sukcesja	Nie przewiduje się. Brak znaczących oddziaływań.
	Wysoki poziom (H) jednoczesne: H01.08 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych	Nie przewiduje się. Brak znaczących oddziaływań.
	Średni poziom (M) wewnętrzne:	
	K biotyczne i abiotyczne procesy naturalne (z wyłączeniem katastrof naturalnych)	Nie przewiduje się, brak znaczących oddziaływań.
	J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie -ogólnie	Nie jest zależne od ustaleń Zmiany Studium
	K05.01 zmniejszenie płodności/depresja genetyczna u zwierząt	Nie jest zależne od ustaleń Zmiany Studium
	J02.03 regulacja (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	Nie jest zależne od ustaleń Zmiany Studium
	B07 inne rodzaje praktyk leśnych	Część gruntów leśnych objęta projektem Zmiany Studium będzie objęta zmianą przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Projekt Zmiany Studium określa kierunek dla terenu PE1 rekultywacji po zakończeniu eksploatacji złoża

<p>1361 Ryś (<i>Lynx lynx</i>) 2647* Żubr (<i>Bison bonasus</i>) 1303 Podkowiecmały (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) 1324 Nocekduży (<i>Myotis myotis</i>) 1321 Nocekorzęsiony (<i>Myotis emarginatus</i>) 1323 NocekBechsteina (<i>Myotis bechsteinii</i>) 1308 Mopek zachodni (<i>Barbastellabarbastellus</i>) 1337 Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>) 1355 Wydra (<i>Lutra lutra</i>)</p> <p>Gatunki płazów: 1193 Kumak górski (<i>Bombinatoria</i>) 2001 Traszka karpacka (<i>Lissotriton montandoni</i>) 1166 Traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>)</p> <p>Gatunki ryb i minogów: 1163 Głowacz białopłetwy (<i>Cottus gobio</i>) 5094 Brzanka (<i>Barbus meridionalis petenyi</i>) 1096 Minóg strumieniowy (<i>Lampetra planeri</i>)</p> <p>Gatunki bezkręgowców: 4014 Biegacz urozmaicony (<i>Carabus variolosus</i>) 4015 Biegacz Zawadzkiego (<i>Carabus zavatzkii</i>) 1920 Ponurek Schneidera (<i>Boros schneideri</i>) 1060 Czerwończyk nieparek (<i>Lycaenadispar</i>) 6199* Krasopani hera (<i>Euplagia quadripunctaria</i>) 1087* Nadobnica alpejska (<i>Rosalia alpina</i>) 1032 Skójka gruboskorupowa (<i>Unio cressus</i>) 4026 Zagłębek bruzdkowany (<i>Rhysodes sulcatus</i>) 1086 Zgniotek cynobrowy (<i>Cucujuscinnaberinus</i>)</p>		w kierunku leśnym i geoturystycznym
	Średni poziom (M) zewnętrzne: I01 obce gatunki inwazyjne	Nie jest to zależne od ustaleń projektu Zmiany Studium.
	Średni poziom (M) jednoczesne:	
	I02 problematyczne gatunki rodzime	Nie jest to zależne od ustaleń projektu Zmiany Studium.
	K02.03 eutrofizacja naturalna	Nie przewiduje się, brak znaczących oddziaływań
	K03.03 zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe)	Nie jest to zależne od ustaleń projektu Zmiany Studium.
	Niski poziom (L) wewnętrzne:	
	K02.02 nagromadzenie materii organicznej	Nie jest to zależne od ustaleń projektu Zmiany Studium.
	F03.02.01 kolekcjonowanie owadów płazów, gadów	Nie jest to zależne od ustaleń projektu Zmiany Studium
	Siedliska przyrodnicze: 3130 Brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto-Nanojuncetea</i> 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i> 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków	Niski poziom (L) jednoczesne K03.02 pasożytnictwo

<p>4060 Wysokogórskie borówczyska bażynowe (Empetro-Vaccinietum)</p> <p>4080 Subalpejskie zarośla wierzby śląskiej</p> <p>6230* Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe(Nardion – płaty bogate florystycznie</p> <p>6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)</p> <p>6430 Ziołorośla górskie (Adenostylionalliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletaliasepium)</p> <p>6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherionelatoris)</p> <p>6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (Polygono-Trisetion)</p> <p>7110* Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)</p> <p>7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji</p> <p>7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)</p> <p>7220* Źródlika wapienne ze zbiorowiskami Cratoneurioncommutati</p> <p>7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk</p> <p>8110 Piargi i gołoborza krzemianowe</p> <p>8150 Środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe</p> <p>8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z Androsacionvandelli.</p> <p>8310 Jaskinie niedostępne do zwiedzania</p> <p>9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum)</p> <p>9130 Żyzne buczyny (Dentarioglandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)</p> <p>9140 Górskie jaworzyny ziołoroślowe (Aceri-Fagetum)</p> <p>9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)</p> <p>9180* Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (Tilioplathyphillis-Acerionpseudoplatani)</p> <p>91D0* Bory i lasy bagienne (Vacciniouliginosi – Betuletumpubescentis, Vacciniouliginosi-Pinetum, Pinomugo-Sphagnetum, Sphagnogirgensohnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne</p>		
--	--	--

<p>91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe</p> <p>9410 Górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i>, część – zbiorowiska górskie)</p>		
--	--	--

Ustalenia kierunków projektu Zmiany Studium nie będą miały negatywnego wpływu na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 PLC180001 Bieszczady, a tym samym na ostoję.

W obszarze objętym projektem Zmiany Studium prowadzona jest już działalność eksploatacyjna, a zmiana Studium ma umożliwić powiększenie obszaru eksploatacji kruszywa w granicach udokumentowanego złoża. Prace wydobywcze na tym terenie prowadzone są od lat osiemdziesiątych XX wieku. W wyniku tych prac, na analizowanym terenie, powstało wyrobisko o powierzchni około 5 ha. Znaczenie tego terenu dla zbiorowisk roślinnych jest zerowe, gdyż od dziesiątków lat nie są one na tej powierzchni reprezentowane.

Według Raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia „Eksploatacja piaskowca Igockiego ze złoża „Huczvice” w granicach obszaru górniczego „Huczvice I” na części działek nr ew.182 i 183 (przedłużenie okresu ważności koncesji) dla ptaków będących przedmiotami ochrony OSOP Bieszczady, teren, którego dotyczy wniosek o przedłużenie eksploatacji nie stanowi siedliska zarówno w sensie lęgowym jak i żerowiskowym. Funkcje takie dla nielicznych gatunków mogą spełniać grupy drzew pionierskich występujące poza miejscem eksploatacji kruszywa. Są to najbardziej rozpowszechnione gatunki ptaków (świstunki, zięba, rudzik, czarnogłówka, sikory). Dla gatunków ptaków szponiastych, sów oraz dzięciołów teren eksploatowany górnictwem od lat nie przedstawia aktualnie żadnych walorów.

Dla dużej fauny leśnej, zarówno roślinożernej jak i drapieżnej, teren kopalni przedstawia krańcowo pozbawione walorów, jałowe siedlisko. Może ono pełnić funkcję jedynie miejsca przypadkowego przemieszczania się tych zwierząt, i dotyczy to jedynie terenu nieeksploatowanego górnictwem w południowej części obiektu. Strome skały o małej stabilności, poprzedzielane poziomymi roboczymi stanowią w praktyce, na podstawie obserwacji śladów, teren nieprzekraczalny dla zwierząt.

Przewiduje się, iż oddziaływania na cele i przedmiot ochrony analizowanego obszaru Natura 2000 nie będą miały charakteru negatywnego, stąd nie należy spodziewać się zagrożeń dla jego integralności, rozumianej jako spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, będących celem ochrony analizowanego obszaru Bieszczady PLC180001. Nie przewiduje się, aby realizacja projektu Zmiany Studium powodowała znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001.

6.3. Wnioskowanie czy ustalenia projektu Zmiany Studium nie spowodują działań wymienionych w art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 ww. ustawy

W art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony Natura 2000. W szczególności mowa tutaj o możliwości pogorszenia stanu siedlisk gatunków roślin i zwierząt bytujących na danym Obszarze Natura 2000, o negatywnym wpływie na gatunki, dla których ochrony wyznaczony został obszar Natura 2000 oraz o pogorszeniu integralności danego obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami.

Ponadto projekty polityk, strategii, planów i programów oraz zmian do takich dokumentów a także planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub obszarów, o których mowa w ust. 2, lub nie wynikają z tej ochrony, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Projekt Zmiany Studium nie wprowadza takich form zagospodarowania przestrzennego, które w znaczący sposób mogą pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób mogą wpłynąć negatywnie na obszary Natura 2000, Bieszczady PLC180001, ponieważ:

- w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium przeznaczonych pod zainwestowanie nie stwierdzono priorytetowych siedlisk przyrodniczych,
- na obszarze objętym projektem Zmiany Studium nie stwierdzono siedlisk- zarówno w sensie lęgowym jak i żerowiskowym,
- na terenie objętym projektem Zmiany Studium od blisko 30 lat prowadzone są prace górnicze nie stanowi w żadnym znaczeniu zbiorowisk roślinnych mogących być przedmiotem ochrony.

Wobec tego brak jest przesłanek o konieczności zastosowania art. 34 ustawy *o ochronie przyrody*, który określa możliwości zezwolenia na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, przy zapewnieniu kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

6.4. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na ochronę przyrody i cele utworzenia Ciśniańsko – Wetlińskiego Parku Krajobrazowego, dla którego ustanowiono plan ochrony w tym wnioskuje czy ustalenia projektu Zmiany Studium nie łamią zakazów obowiązujących w granicach tego obszaru.

Zgodnie § 3 Uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XLVIII/991/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. i Uchwałą NR XLIX/820/18 z dnia 29 stycznia 2018 r. na terenie Ciśniańsko – Wetlińskiego Parku Krajobrazowego zakazuje się:

1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art.17 ust 3 ustawy *o ochronie przyrody*; - planowane przedsięwzięcie kwalifikowane jest jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Przedstawiona ocena wpływu na środowisko przyrodnicze nie wykazała negatywnego wpływu;

2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej - zakaz nie będzie łamany;

3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych - zakaz nie będzie łamany;

4) pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów - zakaz nie dotyczy zmiany udzielonych, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały koncesji, jeżeli przed ich zmianą została przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko, która wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz Parku. Dla obszaru PE1 został wyznaczony kierunek rekultywacji w kierunku leśnym i geoturystycznym

5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych - zakaz nie będzie łamany. Eksploatacja prowadzona będzie w granicach udokumentowanego złoża na podstawie zmiany aktualnej koncesji

6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej - zakaz nie będzie łamany

7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych oraz starorzeczy - zakaz nie będzie łamany

8) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych - zakaz nie będzie łamany

9) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową - zakaz nie będzie łamany

10) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych - zakaz nie będzie łamany

11) organizowania rajdów motorowych i samochodowych - zakaz nie będzie łamany

12) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:

a) linii brzegów rzeki Osława, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,

b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w ustawie *Prawo wodne* - zakaz nie będzie łamany

- z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej.

Według planu ochrony parku krajobrazowego do celów ochrony należy:

- zachowanie dziedzictwa geologicznego – zgodnie z Kierunkami zagospodarowania określonymi w projekcie Zmiany Studium obszar zostanie zrehabilitowany w kierunku leśnym i geoturystycznym;
- zapewnienie właściwej ochrony istniejącym rezerwatom przyrody – projekt Zmiany Studium nie obejmuje terenów rezerwatów przyrody;
- objęcie różnymi formami ochrony szczególnie interesujących, ważnych pod względem naukowym i dydaktycznym formacji geologicznych – na obszarze objętym projektem Zmiany Studium znajdują się zasoby geologiczne złóż piaskowców i łupków lgoeckich ze złoża „Huczvice” w kategorii C1, zatwierdzone przez Marszałka Województwa Podkarpackiego decyzją z dnia 20. 12. 2012 r. znak: OS-IV.7427.29.2012.AR wg Dodatku nr 2 do dokumentacji geologicznej złoża Huczvice. Zasoby bilansowane kopaliny wg stanu na dzień 31.12. 2011 r. wynoszą 8492,21 tys Mg. Planowany kierunek rekultywacji swoim zakresem uwzględniac będzie aspekt przyrodniczy (leśny) oraz geoturystyczny. Szczególnym walorem rekultywacji terenu w kierunku geoturystycznym są wyrobiska i szeroko rozumiane tereny poeksploatacyjne. Są one miejscem występowania i wyeksponowania walorów geologicznych udostępnionych na powierzchni, które świadomie zaadoptowane na potrzeby ruchu turystycznego mogą stać się wielką atrakcją turystyczną i dydaktyczną. Harmonijnie zagospodarowane tereny poeksploatacyjne wzbogacają także krajobraz kulturowy. Aktywizują gospodarczo i ekonomicznie tereny poeksploatacyjne;

- zachowanie naturalnych zbiorników wodnych – na terenach objętych projektem Zmiany Studium nie ma naturalnych zbiorników wodnych;
- zachowanie ciągów rzecznych, przełomów – projekt Zmiany Studium nie przerywa ciągów rzecznych oraz przełomów;
- utrzymanie najwyższych norm jakości powietrza – projekt Zmiany Studium nie wprowadza takich form zagospodarowania terenu, aby doszło do zmiany obecnej jakości powietrza.

Do celów ochrony ekosystemów leśnych należy:

- zachowanie i ochrona procesów ekologicznych – procesy ekologiczne zostaną zachowane;
- zachowanie naturalnych biocenoz i zoocenoz wraz z siedliskami – naturalne biocenozy i zoocenozy wraz z siedliskiem zostaną zachowane;
- ochrona zachowawcza gatunków ginących, rzadkich i osobliwych oraz ich siedlisk – w granicach opracowania nie stwierdzono gatunków ginących, rzadkich i osobliwych oraz ich siedlisk;
- zachowanie mozaikowości środowiska leśnego – projekt Zmiany Studium wyznacza tereny lasów ZL1, ZL2, ZL3 jak również w najbliższym otoczeniu znajdują się kompleksy leśne, z przewagą jodły, pozbawione naturalnych przestrzeni otwartych i punktów widokowych;
- utrzymanie korytarzy ekologicznych – teren objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w obrębie korytarza ekologicznego wyznaczonego w opracowaniu „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005, aktualizacja 2012 r.). Realizacja projektu Zmiany Studium nie spowoduje powstawania istotnych barier dla tras migracji zwierząt, nie spowoduje przerwania ciągłości korytarza ekologicznego. Obszar objęty opracowaniem nie stanowi korytarza migracyjnego dla gatunków dużych ssaków;
- zachowanie strefy ekotonowej –Projekt Zmiany Studium nie wprowadza takich form zagospodarowania przestrzennego;
- zapewnienie trwałego użytkowania lasów i rozwijanie wszechstronnej ich użyteczności – projekt Zmiany Studium wyznacza tereny lasów ZL1, ZL2, ZL3; dla obszaru eksploatacji złoża PE1 został wyznaczony kierunek rekultywacji w kierunku leśnym i geoturystycznym;
- zachowanie leśnych zasobów genetycznych, walorów krajobrazowych, cennych fragmentów przyrody – projekt Zmiany Studium nie wprowadza takiego kierunku, który powodowałyby brak zachowania leśnych zasobów genetycznych, walorów krajobrazowych czy cennych fragmentów przyrody; projekt Zmiany Studium wprowadza kierunki dotyczące obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody;
- ochrona przed uszkodzeniami abiotycznymi i biotycznymi, które mają duży wpływ na stan sanitarny lasów – nie jest zależne od ustaleń projektu Zmiany Studium.

Do celów ochrony ekosystemów nieleśnych należy:

- zachowanie strefy ekotonowej – projekt Zmiany Studium nie wprowadza takiego kierunku;
- ochrona przed synantropizacją zbiorowisk naturalnych – projekt Zmiany studium, obejmuje obszar zmieniony działalnością wydobywczą, zbiorowisk naturalnych ekosystemu nieleśnego nie stwierdzono;

- podniesienie chłonności gatunkowej zniszczonych i zubożałych antropogenicznie siedlisk – projekt Zmiany Studium
- zachowanie i restytucja roślinności higrofilnej – na terenach objętych projektem Zmiany Studium nie stwierdzono takiej roślinności,
- ograniczanie zasięgu zbiorowisk ruderalnych – na terenach objętych projektem Zmiany Studium nie stwierdzono takiej roślinności;
- ochrona zachowawcza gatunków ginących, rzadkich i osobliwych oraz ich siedlisk – na terenach objętych projektem Zmiany Studium, nie stwierdzono gatunków ginących, rzadkich i osobliwych oraz ich siedlisk;
- ochrona przed nadmiernym, niekontrolowanym zalesianiem – projekt Zmiany Studium nie przewiduje nowych terenów pod zalesienia;
- zachowanie mozaikowości środowiska nieleśnego – projekt Zmiany Studium określa kierunek leśny i geoturystyczny kierunek rekultywacji.

Do celów ochrony ekosystemów wodnych należy

- utrzymanie stałych i odpowiednich stosunków hydrologicznych – nie przewiduje się zaburzeń stosunków hydrologicznych,
- utrzymanie w stanie naturalnym terenów źródłiskowych – projekt Zmiany Studium nie obejmuje terenów źródłiskowych,
- utrzymanie w stanie naturalnym lub zbliżonym do stanu naturalnego koryt potoków wraz z przełomami, zbiorowiskami łągowymi i mokradłami – obszar objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w zlewni Potoku Rabiańskiego, będącego dopływem potoku Hoczewka, stanowiącego lewobrzeżny dopływ rzeki San. Po zachodniej stronie obszaru Zmiany Studium przepływa górski potok bez nazwy. Ze względu na kolizję z drogą technologiczną i placem utwardzonym część koryta potoku bez nazwy biegnie zamkniętym rurociągiem PCF. Potok ten uchodzi do potoku Rabiańskiego, dopływającego do potoku Jabłonka, a dalej do potoku Hoczewka, uchodzącego do Sanu.
- ochrona zasobów wodnych wód płynących i stojących przed zanieczyszczeniem – zgodnie z obowiązującym Studium na terenie całej gminy nie istnieje zbiorczy system kanalizacji z oczyszczaniem ścieków. Ścieki komunalne są odprowadzane do bezodpływowych dołów gnilnych z okresowym ich opróżnianiem i wywożeniem na użytki zielone. Na terenie gminy funkcjonuje kilka lokalnych oczyszczalni ścieków obsługujących pojedyncze obiekty;
- ochrona zachowawcza gatunków ginących, rzadkich i osobliwych oraz ich siedlisk – w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium nie stwierdzono gatunków ginących, rzadkich i osobliwych oraz ich siedlisk.

Celem ochrony gatunków roślin i zwierząt chronionych oraz ich siedlisk jest:

- zabezpieczenie dziko występujących roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, w szczególności gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem – na terenach objętych projektem Zmiany Studium nie stwierdzono gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem;
- zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej – projekt Zmiany Studium nie wprowadza takiego zagospodarowania, aby nie była zachowana różnorodność gatunkowa i genetyczna;

- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin i zwierząt wraz z siedliskami poprzez utrzymywanie lub przywracanie ich do właściwego stanu – na obszarze objętym projektem Zmiany Studium nie stwierdzono siedlisk - zarówno w sensie lęgowym jak i żerowiskowym;
- zachowanie żerowisk – w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium nie stwierdzono żerowisk zwierząt;
- zachowanie ostoi i ciągów migracji – realizacja projektu Zmiany Studium nie spowoduje powstawania istotnych barier dla tras migracji zwierząt, nie spowoduje przerwania ciągłości korytarza ekologicznego.

Celem ochrony krajobrazów jest:

- zachowanie wartości ekologicznych, estetycznych i kulturowych terenu oraz związanych z nim elementów przyrodniczych, ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka, utrwalenie ich najwyższych wartości – projekt Zmiany Studium wprowadza zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody;
- zapobieganie dewastacji i degradacji krajobrazu – eksploatacja odkrywkowa wiąże się z trwałym przekształceniem krajobrazu w obrębie kopalni. Z uwagi na mały zakres poszerzenia terenu eksploatacji nie przyczyni się ona do znacznego dodatkowego przekształcenia istniejącego krajobrazu;
- zachowanie ciągów i punktów widokowych w celu ich udostępniania turystom – projekt Zmiany Studium nie przewiduje takiego zagospodarowania. Natomiast dla obszaru PE1 został wyznaczony kierunek rekultywacji leśnej i geoturystycznej. Eksploatacja surowców skalnych często prowadzi do wielkoprzestrzennych zmian rzeźby, co uwidacznia się w krajobrazie. Na powierzchni terenu odsłaniane są wyjątkowo interesujące sekwencje geologiczne i tworzone są nowe formy rzeźby. Mają często one charakter unikatowy, przez co mają wysoką wartość dydaktyczną i jednocześnie estetyczną.

Celem ochrony walorów kulturowych jest:

- zachowanie i należyte ich utrzymanie – nie dotyczy;
- celowe wykorzystanie i udostępnianie dla celów naukowych, dydaktycznych i wychowawczych, tak aby służyły nauce oraz popularyzacji wiedzy i sztuki, stanowiły trwałe elementy rozwoju kultury i były czynnym składnikiem życia współczesnego społeczeństwa – projekt Zmiany Studium nie zakłada realizacji usług turystyki;
- wskazanie nie zinwentaryzowanych cenniejszych obiektów i zespołów obiektów oraz wpisanie ich do rejestru i wykazu zabytków, a szczególnie istniejących cmentarzy czynnych i nieczynnych oraz mogił, w celu pełniejszej ich ochrony poprzez zachowanie istniejących wartości oraz minimalizowanie istniejących i eliminowanie potencjalnych zagrożeń – na terenach objętych projektem Zmiany Studium nie znajdują się tego rodzaju obiekty;
- wskazanie krajobrazów kulturowych i obiektów etnograficznych predysponowanych do objęcia różnymi formami ochrony prawnej np. rezerwaty i parki kulturowe – na terenach objętych projektem Zmiany Studium nie znajdują się tego rodzaju obiekty;
- zachowanie regionalnego stylu architektury – nie dotyczy;
- kultywowanie i przywracanie tradycyjnej kultury ludowej – nie jest przedmiotem zagospodarowania przestrzennego.

Według planu ochrony, ochrona walorów krajobrazowych Parku polega na:

- utrzymaniu krajobrazu niezamieszkałych wsi w obecnym stanie (niewprowadzanie nowej zabudowy w Łopience – gmina Cisna, Balnicy i Zubeńsku – gmina Komańcza, Tyskowej i Radziejowej – gmina Solina, w Kamionkach i Sukowatem – gmina Zagórz) – projekt Zmiany Studium nie obejmuje swoim zasięgiem terenów niezamieszkałych wsi;
- ochronie przed zabudową i zalesianiem terenów o najwyższych walorach krajobrazowych, punktów widokowych oraz korytarzy ekologicznych – realizacja projektu Zmiany Studium, nie spowoduje przerwania ciągłości korytarza ekologicznego;
- określeniu na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących lub sąsiadujących z terenami lub obiektami prawnie chronionymi, sposobu zagospodarowania ich bezpośredniego sąsiedztwa tak, aby nie pomniejszyć ich walorów i ekspozycji widokowej – tereny objęte projektem Zmiany Studium nie sąsiadują bezpośrednio z rezerwatami przyrody, użytkami ekologicznymi;
- dostosowaniu architektury budynków do otaczającego krajobrazu z zastosowaniem detali architektonicznych charakterystycznych dla regionu – nie jest zależne od projektu Zmiany Studium;
- ograniczeniu zasięgu budownictwa rozproszonego – nie dotyczy;
- realizowaniu nowej zabudowy tylko w miejscach do tego przeznaczonych – projekt Zmiany Studium ustala zagospodarowanie uzupełniające zabudowę usługowo – administracyjną i gospodarczą związaną z działalnością eksploatacyjną;
- preferowaniu zabudowy nawiązującej do regionalnego stylu i krajobrazu – projekt Zmiany Studium nie uwzględnia prowadzenia tego typu zabudowy;
- prowadzeniu remontów obiektów w kierunku wpisywania ich w krajobraz i uzyskania form architektonicznych nawiązujących do regionalnych i tradycyjnych cech terenu – projekt Zmiany Studium nie uwzględnia prowadzenia tego typu prac;
- w miarę możliwości przebudowywaniu i likwidowaniu napowietrznych i naziemnych rozwiązań infrastruktury technicznej, nowe podłączenia linii niskiego napięcia realizować jako kablowane – projekt Zmiany Studium uwzględnia wyposażenie obszaru w niezbędną sieć i urządzenia infrastruktury technicznej;
- utrzymaniu regionalno-historycznej skali i struktury jednostek osadniczych (łańcuchowe układy wsi) – nie dotyczy;
- dbaniu o estetykę wokół zagród – nie dotyczy;
- przeciwdziałaniu negatywnym zmianom i przeobrażeniom krajobrazu w celu ich zatrzymania i zneutralizowania – projekt Zmiany Studium wprowadza zasady zagospodarowania wynikające z potrzeby ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
- utrzymaniu pieszych szlaków turystycznych – projekt Zmiany Studium wprowadza zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody.

Według planu ochrony Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego do planów zagospodarowania przestrzennego gmin wprowadzić zapisy dotyczące:

- istniejących formy ochrony przyrody: rezerwatów przyrody, pomników przyrody, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, stanowisk dokumentacyjnych przyrody nieożywionej, lasów uznanych za ostoje zwierząt, ze wskazaniem zakazów, jakie obowiązują na tych obszarach – na terenie objętym projektem Zmiany Studium nie występują ww. formy ochrony przyrody;

- projektowanych form ochrony przyrody – w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium nie ma projektowanych form ochrony przyrody. Należy zaznaczyć, że teren objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w obrębie obszarów Natura 2000 Bieszczady PLC 180001 (ostoja ptasia i siedliskowa);
- istniejących formy ochrony konserwatorskiej ze wskazaniem zakazów jakie obowiązują na terenach tych obiektów – w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium nie ma tego rodzaju form ochrony;
- projektowanych form ochrony konserwatorskiej – w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium nie ma projektowanych form ochrony konserwatorskiej;
- obszarów ochrony wód podziemnych i powierzchniowych oraz zakazów jakie obowiązują w ich granicach – na terenach objętych projektem Zmiany Studium nie obowiązują zakazy wynikające z funkcjonowania zbiorników wód powierzchniowych oraz wód podziemnych. Zgodnie z obowiązującym Studium na terenie całej gminy nie istnieje zbiorczy system kanalizacji z oczyszczaniem ścieków.

Na terenie gminy Baligród mieszkańcy zaopatrywani są w wodę z wodociągów zbiorczych lub poprzez małe lokalne ujęcia lub z własnych studni indywidualnych, natomiast gospodarka odpadami, będzie odbywać się zgodna z zasadami przyjętymi na terenie gminy Baligród.

Ustalenia projektu Zmiany Studium uwzględniają ograniczenia wynikające z planu ochrony Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego.

Według planu ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy wprowadzić zakazy:

- lokalizowania nowych obiektów zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska – zakaz ten został uwzględniony w projekcie Zmiany Studium;
- lokalizacji budownictwa lotniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – projekt Zmiany Studium nie określa takiej zabudowy;
- lokalizacji ośrodków chowu, hodowli – posługujących się metodą bezściółkową – projekt Zmiany Studium nie określa lokalizacji ośrodków chowu, hodowli;
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych oraz pokazów lotów akrobacyjnych – nie dotyczy;
- umieszczania tablic reklamowych poza obszarami zabudowanymi — projekt Zmiany Studium nie określa umieszczanie tablic reklamowych;
- umyślnego zabijania dziko żyjących zwierząt, nor, legowisk zwierzęcych, tarlisk i złożonej ikry, gniazd oraz wybierania jaj – nie jest zależne od ustaleń projektu Zmiany Studium;
- wypalania roślinności i pozostałości roślin, wydobywania skał, minerałów, torfu oraz gleby – w obszarze objętym projektem Zmiany Studium będzie się prowadzić wydobywania kruszywa, bowiem zakaz ten nie dotyczy inwestycji już istniejących;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcającej rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów wraz z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym – w projekcie Zmiany Studium został określony kierunek dotyczący obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody; obszar PE1 po zakończeniu eksploatacji złoża obszar zostanie zrehabilitowany w kierunku leśnym i geoturystycznym.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej do planów zagospodarowania przestrzennego gmin wprowadzić:

- zakaz utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych – w projekcie Zmiany Studium został określony kierunek dotyczący obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody;
- zakaz wylewania gnojowicy, z wyjątkiem własnych gruntów rolnych – projekt Zmiany Studium nie dotyczy wyznaczania terenów rolniczych, a tylko dla takich terenów jest zasadne wprowadzenie tego zakazu.

W zakresie kształtowania bilansu wodnego do planów zagospodarowania przestrzennego gmin wprowadzić:

- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, służących innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważony rozwój – na terenie objętym projektem Zmiany Studium nie określa takich przedsięwzięć;
- zakaz likwidowania małych zbiorników wodnych i starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych – projekt Zmiany Studium nie obejmuje tego typu terenów.

W planach zagospodarowania przestrzennego wprowadzić zakaz likwidowania zakrzaczeń, zadrzewień, drzewostanów oraz roślinności leśnej w pasie szerokości 25 m od brzegów rzek i potoków - projekt Zmiany Studium wyznacza kierunki dotyczące obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody; jedną z nich jest uwzględnienie przy zagospodarowaniu obszaru wymagań związanych z położeniem na obszarze Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego i obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001

W celu zapewnienia prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej proponuje się w planie zagospodarowania przestrzennego gmin wprowadzić:

- zakaz lokalizowania wielkoobszarowych intensywnych upraw przemysłowych o powierzchni powyżej 100 ha – projekt Zmiany Studium nie przewiduje realizacji tego typu przedsięwzięć;
- zakaz zalesiania łąk i pastwisk położonych w granicach niezamieszkałych miejscowości – projekt Zmiany Studium nie dotyczy zalesień;
- zakaz lokalizowania stawów rybnych do hodowli ryb karpowatych o produkcji powyżej 4t/ha powierzchni użytkowej stawu oraz stawów rybnych do hodowli ryb pstrągowatych o produkcji powyżej 1 tony i poborze wody powyżej 1 l/s –projekt Zmiany Studium nie dotyczy tego typu przedsięwzięć.

Jako tereny zdegradowane proponuje się wskazać grunty zajęte przez dzikie wysypiska śmieci oraz obszary poeksploatacyjne surowców mineralnych – w obrębie obszarów objętych projektem Zmiany Studium nie występują takie tereny.

W zakresie zagospodarowania terenów zieleni i zadrzewień proponuje się w planach zagospodarowania przestrzennego gmin wprowadzić:

- zakaz likwidacji enklaw zieleni w strefie III – w projekcie Zmiany Studium nie przewiduje się likwidacji tego rodzaju zieleni;
- zakaz likwidacji starodrzewia, zieleni wysokiej znajdującej się na cmentarzach, miejscach po nieistniejących obiektach kultu religijnego, parków podworskich – projekt Zmiany Studium nie obejmuje tego rodzaju terenów;
- zakaz likwidacji zbiorowisk łągowych – projekt Zmiany Studium nie przewiduje likwidacji zbiorowisk łągowych;

- zakaz zabudowy korytarzy ekologicznych wzdłuż rzek i potoków – projekt Zmiany Studium nie obejmuje tego rodzaju terenów;
- zakaz trwałego zajmowania terenów biologicznie czynnych przez obiekty budowlane w granicach działek przeznaczonych na cele mieszkaniowe i usługi związane z turystyką i rekreacją powyżej 25 % powierzchni tych działek – projekt Zmiany Studium nie przewiduje realizacji takich budowlanych;
- zakaz trwałego zajmowania terenów biologicznie czynnych (w tym zieleni średniej i wysokiej) przez obiekty budowlane w granicach działek przeznaczonych pod pozostałe usługi i małą przedsiębiorczość powyżej 65 % powierzchni tych działek – w projekcie Planu wyznaczono teren zabudowy usługowej – projekt Zmiany Studium wprowadza obowiązek pozostawienia min. 10 % terenów biologicznie czynnych, dla obszaru eksploatacji złoża - PE1.

W zakresie wskazań gruntów do zalesień, z uwagi na dużą lesistość Parku oraz zakładane cele ochronne – utrzymanie walorów krajobrazowych, proponuje się wprowadzić do planów zagospodarowania przestrzennego zakaz dalszych zalesień –projektu Zmiany Studium nie wprowadza zalesień.

Analizując możliwości zmiany sposobu zagospodarowania terenów objętych projektem Planu brano pod uwagę:

- lokalizację terenu objętego projektem Zmiany Studium,
- wypis i wyrys z rejestru gruntów,
- obecne zagospodarowanie i użytkowanie terenu,
- zapisy rozporządzenia o Ciśniańsko – Wetlińskim Parku Krajobrazowym,
- zapisy planu ochrony Ciśniańsko – Wetlińskiego Parku Krajobrazowego.

Projekt Zmiany Studium został wskazany obszar obejmujący część działek ewidencyjnych nr 182 i 183, na których zlokalizowany jest istniejący kamieniołom „Huczvice” wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz tereny lasów. Zmiana ta podyktowana jest koniecznością ochrony zasobów środowiska, w tym przypadku złóż kopalin, o którym mowa w art.10 ust 2 pkt 3 ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, a w dalszej kolejności opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania.

Wynika to także z wymogów dostosowania jego zapisów do obowiązujących przepisów prawnych. Zgodnie z art. 95 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U z 2020 r. poz. 1064).

W obszarze objętym projektem Zmiany Studium wskazano udokumentowane zasoby geologiczne złoża piaskowców i łupków lgockich „Huczvice” w kategorii C1, zatwierdzone przez Marszałka Województwa Podkarpackiego decyzją z dnia 20. 12. 2012 r. znak: OS-IV.7427.29.2012.AR wg Dodatku nr 2 do dokumentacji geologicznej złoża „Huczvice”

Rozwiązania funkcjonalno–przestrzenne określone w projekcie Zmiany Studium zapewniają prawidłowe funkcjonowanie środowiska oraz ochronę przyrody, uwzględniając ograniczenia wynikające z planu ochrony Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego Eksploatacja odkrywkowa wiąże się z długotrwałym przekształceniem powierzchni ziemi w obrębie kopalni. Zwałowiska, wokół wyrobisk będą miały charakter przemijający, będą sukcesywnie likwidowane już w trakcie eksploatacji, a całkowicie po jej zakończeniu i przeprowadzeniu prac rekultywacyjnych

Zmiany w ukształtowaniu powierzchni opisywanego obszaru polegać będą na długoterminowym, ale w lokalnej skali przekształceniu terenów leśnych, na tereny eksploatacji powierzchniowej. Projekt Zmiany Studium wprowadza kierunek rekultywacji

obszaru PE1 po zakończeniu eksploatacji złoża w kierunku leśnym i geoturystycznym. Z uwagi na fakt, że jest to poszerzenie funkcjonującego już wyrobiska górniczego, będzie to prawdopodobnie odbierane, jako forma i tak mniej drastyczna, niż tego typu działalność wprowadzona na tereny bez kopalnianych tradycji.

Eksploatacja surowców często prowadzi do wieloprzestrzennych zmian rzeźby, co uwidacznia się w krajobrazie. Na powierzchni terenu odsłaniane są wyjątkowo interesujące sekwencje geologiczne i tworzone są nowe formy rzeźby. Mają często one charakter unikatowy, przez co mają wysoką wartość dydaktyczną i jednocześnie estetyczną.

Będzie to oddziaływanie negatywne i długoterminowe jednak odwracalne. Podczas eksploatacji złoża, do powietrza atmosferycznego emitowane są niewielkie ilości zanieczyszczeń, powstające głównie ze spalania gazu ziemnego w kotłach, służących do celów technologicznych i grzewczych, pracy agregatu prądotwórczego, a także w wyniku pracy pojazdów. Emitowane zanieczyszczenia występują jednak w niewielkich ilościach i nie powodują zagrożenia klimatycznego. Dodatkową izolację akustyczną stanowi otoczenie kopalni, które znajdują się na terenach zalesionych. Tereny te stanowią również bardzo dobrą izolację termiczną, nie powodując nadmiernego nagrzewania się zainstalowanych urządzeń w przypadku pojawiających się upałów.

Podstawowym dokumentem, według którego prowadzona jest działalność kopalni jest plan ruchu. Określa on sposób prowadzenia pracy kopalni. W planie ruchu opisane są wszystkie procesy technologiczne, jakie odbywają się na terenie kopalni oraz szczegółowo określone przedsięwzięcia niezbędne dla zapewnienia ochrony środowiska.

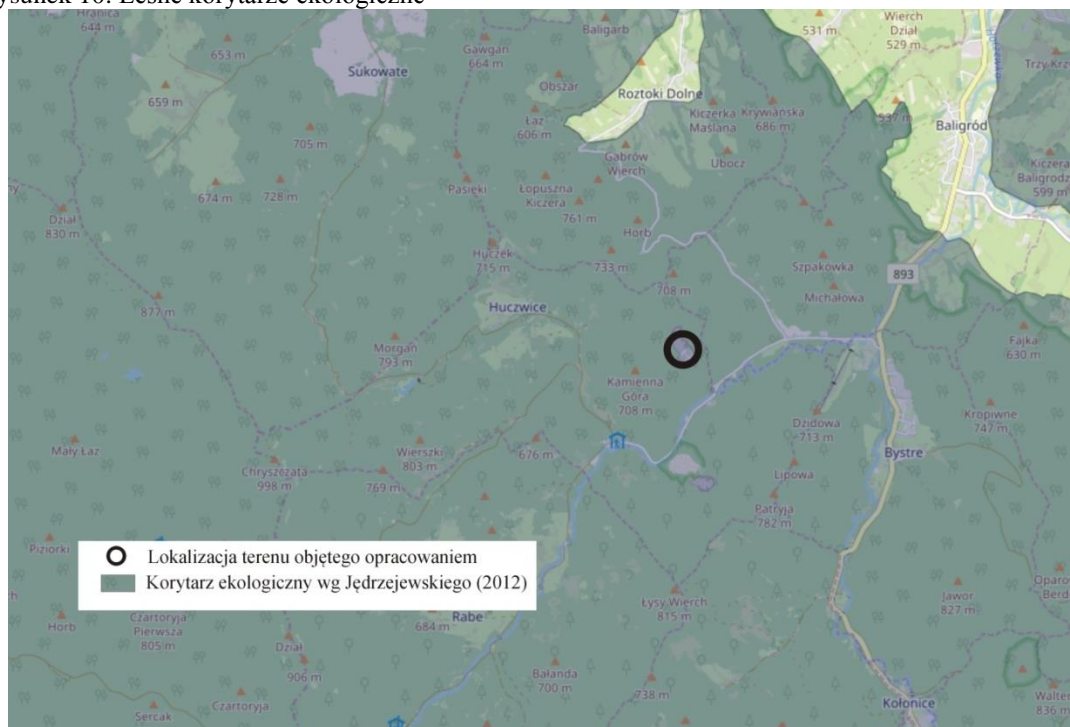
6.5. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na korytarz ekologiczny Rzeki San oraz korytarz migracji dużych ssaków ujęty w opracowaniu pt.: Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005)

W celu dokładniejszego rozpoznania ewentualnej kolizyjności obszaru objętego projektem Zmiany Studium z korytarzami ekologicznymi migracji dużych ssaków dokonano analizy położenia terenów objętych projektem Zmiany Studium względem korytarzy ekologicznych wskazanych w opracowaniu ZBS PAN pn. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski i in., 2005, aktualizacja w 2012 r.). Z przeprowadzonej analizy wynika, że tereny objęte projektem Zmiany Studium znajdują się poza wyznaczonymi korytarzami ekologicznymi (Rysunek 8).

Rozważając możliwość przemieszczania się zwierząt pomiędzy znajdującymi się wokół lesistymi masywami górskimi (spełniającymi wszystkie wymagania życiowe ssaków drapieżnych), trudno zakwalifikować okolice eksploatowane górniczo jako „korytarz ekologiczny” nawet o lokalnej skali. Zarówno brak pokrycia roślinnością dająca osłonę, jak i strome, miejscami bliskie pionu ściany skalne nie stanowią o możliwości przemieszczania się zwierząt nawet w porze zimowej, kiedy zaprzestanie prac wydobywczych eliminuje oddziaływania odstrasżające. Okoliczne drzewostany umożliwiają łatwe obejście tego terenu.

Kierunki zagospodarowania określone w projekcie Zmiany Studium nie spowodują powstawania istotnych barier dla tras migracji zwierząt, nie spowoduje przerwania ciągłości korytarza ekologicznego. Obszar objęty opracowaniem nie stanowi korytarza migracyjnego dla gatunków dużych ssaków. Na podstawie analizy pokrycia roślinnością i ukształtowania terenu oraz w oparciu o inwentaryzację śladów ssaków, nie stwierdzono, żeby teren stanowił miejsce choć czasowego przebywania tych gatunków.

Rysunek 10. Leśne korytarze ekologiczne

Źródło: www.mapa.korytarze.pl

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu Zmiany Studium oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Zmiany Studium.

Projekt Zmiany Studium opracowany został zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym. Ochrona środowiska w Polsce realizowana jest poprzez odpowiednie akty prawne tj. ustawy i rozporządzenia.

Najważniejszym aktem prawnym, po części będącym wynikiem ustaleń w zakresie ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, transpozycji dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Europy w sprawie ocen oddziaływania niektórych planów i programów na środowisko oraz realizacji podpisanej przez Polskę w Aarhus w 1998 roku Konwencji EKG ONZ o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, na podstawie, którego wykonano niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Kolejnym istotnym dokumentem z punktu widzenia ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym jest Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro z dnia 5 czerwca 1992 roku, która w Artykule 14 wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko projektów, które mogą mieć znaczenie dla różnorodności biologicznej. Projekt Zmiany Studium powinien spełniać wymogi zawarte w dokumencie Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 tj. kształtować ład przestrzenny pozwalając na racjonalną gospodarkę. Przez ład przestrzenny należy rozumieć sposób ukształtowania przestrzeni, który tworzy harmonijną całość. Należy również pamiętać o zasadzie zrównoważonego rozwoju, o której mówi Konstytucja RP w art. 5 – „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Założenia zrównoważonego rozwoju zostały uwzględnione w projekcie Zmiany Studium m.in. poprzez utrzymanie i wprowadzenie nowych obszarów biologicznie czynnych, nie blokujących jednocześnie rozwoju inwestycji na przeznaczonych terenach. Intensyfikacja zabudowy na obszarze już przekształconym może lokalnie prowadzić do zubożenia układu przyrodniczego okolicy, jednak w szerszej skali będzie minimalizować rozwój inwestycji na tereny, dla których podstawową funkcją powinna być funkcja przyrodnicza.

Najważniejszymi ustaleniami w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są następujące akty prawne o charakterze wspólnotowym:

- Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe plectwa wodnego - Konwencja Ramsarska z dnia 2 lutego 1971 r., (Dz. U. z 1978, Nr 7, poz. 24 i 25);
- Konwencja o ochronie gatunkowej dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, Berno z dnia 10 września 1979 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 58, poz. 263);
- w/w Konwencji o różnorodności biologicznej przyjęta w Nairobi dnia 22 maja 1992 r. podpisana w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 118, poz. 565),
- Konwencja o ochronie migrujących gatunków dzikich zwierząt - Konwencja Bońska z dnia 23 czerwca 1979 r., (Dz. U. z 2003 r. Nr 2, poz. 17);
- Konwencja o ochronie europejskiej dzikiej przyrody i siedlisk naturalnych - Konwencja Berneńska z dnia 19 września 1979 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 58, poz. 263);
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98);
- dyrektywę Rady 79/40/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. *w sprawie ochrony dzikich ptaków ze zmianami*;
- dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Wyżej wymienione dyrektywy są podstawą prawną utworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000, której głównym celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy. Oprócz ww. aktów prawnych na uwagę zasługują także:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*,
- dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne.

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE jest m.in. „zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko.” Natomiast dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Należy zaznaczyć, że zapisy dyrektyw, konwencji mają swoje odzwierciedlenie w prawie krajowym. Dokumentem krajowym, przyjmującym za podstawę działań planistycznych ład przestrzenny i zrównoważony rozwój jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Artykuł 10 ustawy wymienia istotne czynniki wpływające na proces zrównoważonego rozwoju którymi są m.in.:

- stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,

- stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- warunki i jakość życia mieszkańców,
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,

Dokumenty strategiczne muszą być zgodne z obowiązującym prawem, w przeciwnym wypadku z mocy prawa są nieważne.

Cele ochrony środowiska znalazły swoje odzwierciedlenie w projekcie Zmiany Studium, przy czym zostały dostosowane do jego skali oraz specyfiki.

W projekcie Zmiany Nr Studium znajdują się zasoby geologiczne złóż piaskowców i łupków lgockich ze złoża „Huczvice” w kategorii C1, zatwierdzone przez Marszałka Województwa Podkarpackiego decyzją z dnia 20. 12. 2012 r. znak: OS-IV.7427.29.2012.AR wg Dodatku nr 2 do dokumentacji geologicznej złoża Huczvice, a w granicach obszaru górniczego „Huczvice I” prowadzona jest działalność eksploatacyjna kruszywa na podstawie koncesji i innych dokumentów zgodnie z wymogami ustawy Prawo geologiczne i górnicze. W celu ochrony złoża i racjonalnego jego wykorzystania w Zmianie Studium zostanie ono ujawnione. Powiększony zostanie również obszar eksploatacji (w granicy złoża) celem kontynuacji prowadzonej działalności wydobywczej. Powiększenie terenu do eksploatacji kruszywa nastąpi kosztem ograniczenia gruntów leśnych, co wiąże się ze zmianą przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

W projekcie Zmiany Studium zostały wyznaczone tereny lasów (ZL1, ZL2, ZL3), oraz obszar eksploatacji złoża (PE1) z zagospodarowaniem podstawowym: obszar eksploatacji złóż piaskowców lgockich oraz z zagospodarowaniem uzupełniającym: zabudowa usługowo-administracyjna i gospodarcza związana z działalnością eksploatacyjną

Projekt Zmiany Studium wprowadza również kierunki dotyczące obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody:

- przy zagospodarowaniu obszaru należy uwzględnić wymagania związane z położeniem na obszarze Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego i obszarze Natura 2000 Bieszczady PLC180001;
- rekultywacja po zakończeniu eksploatacji złoża w kierunku leśnym i geoturystyczny;
- obowiązuje szczególna dbałość w zakresie rozwiązań gospodarki wodno – ściekowej i bezwzględne przestrzeganie wymogów prawnych dotyczących składowania i unieszkodliwiania odpadów.

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym i krajowym zostały uwzględnione w projekcie Zmiany Studium, dla którego sporządzona została niniejsza prognoza. W celu ochrony środowiska wprowadzono w projekcie Zmiany Studium następujące kierunki:

- w zakresie kształtowania oraz użytkowania terenów wprowadzono udział terenów biologicznie czynnych nie może być mniejszy niż 10% powierzchni działki budowlanej dla obszaru eksploatacji złoża;
- w zakresie odprowadzania ścieków: odprowadzenie ścieków bytowo-gospodarczych do szczelnego zbiornika bezodpływowego, a następnie wywożone na oczyszczalnię ścieków;
- obowiązuje szczególna dbałość w zakresie rozwiązań gospodarki wodno – ściekowej i bezwzględne przestrzeganie wymogów prawnych dotyczących składowania i unieszkodliwiania odpadów.

- w zakresie gospodarki odpadami: zgodnie z zasadami przyjętymi na terenie gminy Baligród zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

8. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszarów Natura 2000, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, klimat akustyczny, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz normy ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Analizę i ocenę przewidywanych oddziaływań na środowisko realizacji kierunków określonych w projekcie Zmiany Studium przeprowadzono identyfikując prawdopodobne skutki środowiskowe w zależności od:

- rodzaju oddziaływania: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- trwałości ich występowania: krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe;
- zasięgu oddziaływania: lokalne - miejscowe, ponadlokalne.

Analizowano, w jaki sposób realizacja kierunków zagospodarowania określonych w projekcie Zmiany Studium wpłynie na bioróżnorodność, ludzi, zwierzęta, rośliny, chronione siedliska przyrodnicze, gatunki chronione, wody, powietrze, klimat, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, zabytki, dziedzictwo kulturowe oraz dobra materialne.

W ocenie oddziaływania na środowisko, skutki środowiskowe określono jako:

- oddziaływanie pozytywne – powodujące korzystne zmiany w środowisku, najczęściej wtórne, pojawiające się w dłuższym horyzoncie czasowym, prowadzące do poprawy wybranych elementów środowiska w wymiarze ponadlokalnym,
- oddziaływanie neutralne – brak wpływu tj. oddziaływanie niepowodujące odczuwalnych (mierzalnych) skutków w środowisku,
- oddziaływanie negatywne – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz niepowodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do ograniczenia,
- oddziaływanie znacząco negatywne – oddziaływanie powodujące zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, bariery dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych.

Podczas analiz i ocen uwzględniono działania prowadzące do minimalizacji potencjalnych negatywnych oddziaływań.

Poniższa analiza dotyczy oceny przewidywanych skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, mogących być rezultatem realizacji kierunków określonych w projekcie Zmiany Studium.

Powierzchnia ziemi, gleby

Realizacja nowych kierunków zagospodarowania określonych w projekcie Zmiany Studium spowoduje bezpośrednie i trwałe zajęcie gruntów leśnych pod eksploatację kruszywa. Długotrwałe przekształcanie powierzchni ziemi jest związane z odkrywkową eksploatacją kruszywa.

Eksploatacja odkrywkowa wiąże się z długotrwałym przekształceniem powierzchni ziemi w obrębie obszaru eksploatacji kruszywa.

Zmiany w ukształtowaniu powierzchni opisywanego obszaru polegać będą na długoterminowym, ale w lokalnej skali przekształceniu terenów leśnych, na tereny eksploatacji powierzchniowej. Przewiduje się, że po zakończeniu wydobywania w ramach rekultywacji tereny te będą mogły odzyskać swoje pierwotne przeznaczenie.

Z uwagi na fakt, że jest to kontynuacja prac eksploatacyjnych w istniejącym już wyrobisku górniczego, będzie to prawdopodobnie odbierane, jako forma tak mniej drastyczna, niż tego typu działalność wprowadzona na obszary bez kopalnianych tradycji.

Przewiduje się oddziaływania:

- bezpośrednie (trwałe przekształcenie powierzchni ziemi),
- długoterminowe,
- lokalne,
- negatywne,
- brak oddziaływań znacząco negatywnych.

Wody powierzchniowe i podziemne

Określone w projekcie Zmiany Studium kierunki przewidują zmiany w zagospodarowaniu terenów związane z tworzeniem nowych obszarów eksploatacji kruszywa.

Eksploatacja piaskowca w istniejącym kamieniołomie prowadzona jest bez użycia wody czy pary i bez wytwarzania ścieków.

W Zakładzie Górniczym "Huczvice" woda zużywana jest do celów socjalno – bytowych. Skutkiem tego będzie powstawanie większej ilości ścieków komunalnych. Ocenia się również, iż realizacja kierunków zagospodarowania określonych w projekcie Zmiany Studium w zakresie rozwiązań gospodarki wodno – ściekowej uwzględniają cele środowiskowe, określone w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* i zapewniają warunki realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium, których realizacja nie spowoduje pogorszenia stanu wód i nie będzie kolidować z procesem osiągnięcia celów środowiskowych.

Działalność górnicza prowadzona jest zgodnie z zapisami Projektu zagospodarowania złoża i Planu Ruchu. Eksploatacja piaskowców nie wymaga odwadniania złoża ani też odprowadzania wód do gleby lub cieków powierzchniowych. W związku z tym realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium przy prawidłowo prowadzonej gospodarce wodno–ściekowej nie powinna powodować ponadnormatywnego zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.

Przewiduje się oddziaływania:

- bezpośrednie (wytwarzanie ścieków),
- długoterminowe,
- negatywne (rozumiane jako zauważalne, niepowodujące istotnych zmian ilościowych i jakościowych),
- brak oddziaływań znacząco negatywnych.

Powietrze atmosferyczne, klimat

Realizacja kierunków projektu Zmiany Studium nie będzie miała wpływu na klimat regionu ze względu na skalę zmian zawartych w projekcie. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów, na których będzie prowadzona eksploatacja. W wyniku prowadzonej działalności górniczej (przekształcenie powierzchni) zmianie ulega topoklimat w wyrobisku. W wyniku prowadzonych prac zwiększą się dobowe amplitudy temperatur w wyniku wzrostu nasłonecznienia odsłoniętej skały, poziom wilgotności przy skarpach

kopalni, poziom zapylenia powietrza w wyniku prowadzonych prac wydobywczych, przeładunkowych i transportowych urobku. Zmniejszeniu ulegnie wilgotność powietrza na poziomie terenu i centralnej części kopalni.

Zasięg oddziaływania ogranicza się do najbliższej okolicy kopalni. W przypadku prowadzenia eksploatacji zjawisko to będzie czasowe, gdyż po wyeksploatowaniu danego fragmentu złoża nastąpi rekultywacja. Działalność eksploatacyjna w Huczwicach przy zachowaniu przepisów ochrony środowiska w zakresie ochrony atmosfery nie będzie stanowić znaczącego zagrożenia w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza

Przewiduje się oddziaływania:

- w odniesieniu do powietrza atmosferycznego nie przewiduje się oddziaływań negatywnych,
- w odniesieniu do klimatu wystąpią oddziaływania lokalne, negatywne rozumiane jako zauważalne, niepowodujące istotnych zmian ilościowych i jakościowych.

Środowisko biotyczne (flora, fauna), bioróżnorodność

Prowadzona w obszarze eksploatacji kruszywa działalność górnicza w sposób trwały i przejściowy oddziałuje w naturalne komponenty środowiska. Ma ona także bezpośredni wpływ na stan flory i fauny terenów przeznaczonych do eksploatacji kruszywa. Oddziaływania bezpośrednie teoretycznie polegać będą na unikaniu obszaru eksploatacji złoża przez ssaki, ptaki i inne zwierzęta w wyniku poruszania się ludzi i emisji hałasu pracującego sprzętu do robót ziemnych, czasową utratę ich siedlisk, miejsc rozrodu, korytarzy i ścieżek migracyjnych, miejsc żerowania.

Obszar eksploatacji złoża nie stanowi miejsca występowania gatunków ptaków, ssaków, gadów oraz płazów będących przedmiotem szczególnej ochrony obszaru Bieszczady; nie stanowi korytarza migracyjnego dla gatunków dużych ssaków. Po zaprzestaniu działalności eksploatacyjnej pod wpływem sukcesji naturalnej elementy składowe kamieniołomu wraz z upływem czasu będą się asymilować z otoczeniem, a nawet będą mu nadawać swoiste niepowtarzalne piękno. W istniejącym od kilkunastu lat nieczynnym wyrobisku, zaobserwowano już takie procesy, gdzie w południowej części wyrobiska na pozostawionej półce i części zbocza widoczne są porosty drzew z sukcesji naturalnej.

Realizacja kierunków określonych w Zmianie Studium nie będzie miała istotnego negatywnego wpływu na florę, faunę i bioróżnorodność występujące na obszarze złoża oraz w jego sąsiedztwie.

Przewiduje się oddziaływania na środowisko biotyczne:

- oddziaływania bezpośrednie negatywne (zniszczenie roślinności związane z udostępnieniem złoża – wycinka drzew) jednak biorąc pod uwagę roślinność występującą w granicach złoża oddziaływanie to nie będzie istotne dla lokalnej szaty roślinnej oraz szaty charakterystycznej dla regionu;
- oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe, pozytywne (oddziaływania związane z kierunkiem i sposobem rekultywacji), w związku z planowanym sposobem rekultywacji w kierunku leśnym i geoturystycznym, planuje się wprowadzić roślinność zgodną z powstałym siedliskiem, zmiany więc będą mieć charakter pozytywny;
- oddziaływania wtórne – oddziaływanie to należy uznać jako wybitnie pozytywne, planuje się w wyniku prac rekultywacyjnych stworzenie nowych użytków leśnych, które w przyszłości będą stanowić dogodne siedliska bytowania i żerowania rodzimych gatunków zwierząt;

- oddziaływania pośrednie krótkookresowe negatywne – oddziaływania te będą występowały w związku z nieumyślnym płoszeniem zwierząt i ptaków, bytujących w sąsiedztwie terenów eksploatacyjnych, przez pracujących ludzi i maszyny. Oddziaływanie to ustąpi po zakończeniu eksploatacji oraz rekultywacji omawianego terenu.

Krajobraz

Określone w projekcie Zmiany Studium kierunki dopuszczające możliwość eksploatacji przyczynią się do przekształcenia rzeźby terenu. Obszary przewidziane do eksploatacji znajdują się wśród kompleksów leśnych, co znacznie ogranicza ich ekspozycję i minimalizuje możliwość obniżenia wartości krajobrazowych gminy. Eksploatacja odkrywkowa wiąże się z trwałym przekształceniem krajobrazu w obrębie kopalni. Z uwagi na fakt, że jest to poszerzenie funkcjonującego już wyrobiska górniczego, będzie to prawdopodobnie odbierane, jako forma mniej drastyczna, niż tego typu działalność wprowadzona na tereny bez kopalnianych tradycji.

Przekształcone powierzchnie, które powstały wskutek istnienia kamieniołomu można rozpatrywać także w kategoriach zmian pozytywnych. W trakcie prac górniczych powstają ciekawe eksponowane odsłonięcia budowy geologicznej, które stają się atrakcją geoturystyczną. Rekultywacja terenu eksploatacji następować będzie w kierunku leśnym i geoturystycznym.

Realizacja kierunków określonych w projekcie Zmiany Studium będzie mieć charakter:

- bezpośredni,
- długoterminowy,
- trwały,
- brak oddziaływań znacząco negatywnych.

Dziedzictwo kulturowe, zabytki

Realizacja kierunków zagospodarowania określonych w projekcie Zmiany Studium nie będzie generowała oddziaływań na dziedzictwo kulturowe i zabytki, ponieważ na obszarze objętym projektem Zmiany Studium nie znajdują się żadne zabytki objęte rejestrem lub ewidencją.

Ludzie, ochrona klimatu akustycznego i ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym, dobra materialne

Ze względu na charakter zamierzeń inwestycyjnych związanych z realizacją ustaleń projektu Zmiany Studium, prowadzona działalność nie będzie miała wpływu na bezpieczeństwo ludzi i mienia. Obszar objęty projektem Zmiany Studium położony jest z dala od terenów zabudowanych i zamieszkałych. Najbliższe zabudowania oddalone są o ok. 1 km w kierunku wschodnim od obszaru.

Bezpieczeństwo osób zatrudnionych przy eksploatacji kruszywa regulują przepisy odrębne. Realizacja kierunków określonych w projekcie Zmiany Studium nie będzie miała negatywnego wpływu na zdrowie ludzi.

Ochrona klimatu akustycznego – jak wynika z „Raportu oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia” na obszarze objętym projektem Zmiany Studium zostały przeprowadzone

badania, z których wynika, że eksploatacja złoża "Huczvice" nie powoduje zagrożenia dla środowiska w zakresie emisji hałasu w porze dziennej.

W związku z powyższym realizacja kierunków określonych w projekcie Zmiany Studium nie będzie miało negatywnego wpływu na klimat akustyczny.

Ochrona dóbr materialnych na obszarze eksploatacji złoża ma charakter pozytywny, długoterminowy, bezpośredni i stały, gdyż kierunki projektu Zmiany Studium zakładają dalszy rozwój zakładu produkcyjnego. Eksploatacja złoża jest ściśle związana z funkcjonowaniem zakładu produkcyjno - usługowego, ponieważ złoże stanowi dla niego bazę surowcową.

Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym - na obszarze objętym projektem Zmiany Studium zostaną zachowane wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. (Dz. U. Nr 192, poz. 1883) w sprawie *dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów*.

Realizacja kierunków określonych w projekcie Zmiany Studium na ludzi, klimat akustyczny, ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym oraz dobra materialne będzie mieć charakter:

- oddziaływać bezpośrednich, krótkoterminowych, neutralnych,
- nie spowoduje zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, zagrożeń dla dóbr materialnych oraz klimatu akustycznego,
- brak oddziaływań negatywnych i znacząco negatywnych.

Zasoby naturalne (surowce)

Zgodnie z wprowadzonymi projektem Zmiany Studium kierunkami, działalność Eksploatacja złoża piaskowców Igockich, odbywać się będzie na zasadach określonych przepisami ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*. Podstawą podjęcia eksploatacji będą dokumenty, w których określono zakres i przebieg całego procesu wydobywczego, łącznie z pracami rekultywacyjnymi - Projekt Zagospodarowania Złoża i Plan Ruchu Zakładu Górniczego.

W związku z powyższym obszar eksploatacji kruszywa naturalnego złoża zostanie wyeksploatowany przy zminimalizowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko. Zjawisko to będzie trwało przez okres wydobywania kruszywa, po jego zakończeniu i po wykonaniu rekultywacji zniknie. Skala tego negatywnego zjawiska będzie pomniejszona na skutek sukcesywnie prowadzonej rekultywacji w kierunku leśnym i geoturystycznym

Realizacja kierunków określonych w projekcie Zmiany Studium będzie mieć charakter:

- negatywny – bezpośrednie i wtórne, średnio- i długoterminowe,
- stały: kontynuacja eksploatacji złoża piaskowców oraz jej planowane poszerzenie, będzie mieć istotny wpływ na zasobność złoża;
- brak oddziaływań znacząco negatywnych.

9. Analiza czy i w jaki sposób planowane wskazanie danego rodzaju zagospodarowania, wpłynie/nie wpłynie na dotrzymanie norm akustycznych na terenie objętym projektem Zmiany Studium i w jego sąsiedztwie oraz analiza (ocena) wpływu terenów sąsiadujących na klimat akustyczny terenu objętego projektem Zmiany Studium i dotrzymanie norm w tym zakresie

Jakość klimatu akustycznego zależy od funkcji i przeznaczenia terenu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112). Zgodnie z ww. rozporządzeniem w Tabeli 4

przedstawiono dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne.

Tabela 18 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych, wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalenia i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.

Lp.	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a. Obszary A ochrony uzdrowiskowej b. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobylem dzieci i młodzieży ²⁾ c. Tereny domów opieki d. Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b. Tereny zabudowy zagrodowej c. Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe ²⁾ d. Tereny mieszkaniowo – usługowe	65	56	55	45
4	a. Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Wprowadzone projektem Zmiany Studium kierunki wskazują następujące przeznaczenie terenów:

- tereny lasów ZL1, ZL2, ZL3
- obszar eksploatacji złoża PE1.

Jak wynika z Dokumentacji dla potrzeb Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baligród i prognozy oddziaływania na środowisko Poszerzenie zasięgu eksploatacji piaskowca Igockiego ze złoża "Huczvice", przeprowadzone dotychczas analizy akustyczne wykazały, że działalność wydobywcza kopalni nie powoduje zagrożenia dla środowiska ze względu na emisję hałasu. Wynika z nich, że równoważny poziom dźwięku A w punktach obliczeniowych zlokalizowanych na granicy terenów z zabudową mieszkalną nie przekracza poziomu dopuszczalnego dla pory dziennej $L_{eq} = 55$ dB. Roboty górnicze w Kopalni "Huczvice" są i będą prowadzone tylko w porze dziennej.

Biorąc pod uwagę źródła hałasu wymienione w KIP, a więc: maszyny eksploatujące (koparki, spycharki, ładowarki) i samochody transportujące urobek, można stwierdzić, że nie wpłyną one w sposób znaczący na klimat akustyczny najbliższych terenów chronionych pod względem akustycznym. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa typu zagrodowego znajduje się

przy drodze powiatowej, około 500 metrów w kierunku południowym od części socjalno – administracyjnej. Potwierdzeniem tego faktu jest to, że prowadzona eksploatacja na złożu „Huczvice”, w podobnych warunkach technicznych i organizacyjnych, do planowanych warunków na złożu „Huczvice I”, nie wywołuje żadnej uciążliwości dla funkcji mieszkalnej, a mieszkańcy budynku nawet nie wiedzą kiedy prowadzone są roboty strzałowe.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wymagane jest zachowanie standardów akustycznych, określonych dla terenów chronionych pod względem akustycznym tj. terenów wymienionych w Tabeli 18.

10. Opis wpływu przewidywanego zagospodarowania terenów objętych projektem Zmiany Studium na krajobraz, czyli postrzegane przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub też działalności człowieka

Prowadzona od lat 80 tych ubiegłego wieku eksploatacja złoża spowodowała przekształcenie krajobrazu typowe dla tego typu działalności. U podstawy zbocza górskiego o ekspozycji zachodniej powstało wyrobisko o powierzchni około 5 ha. Planowane przedsięwzięcie polegające na poszerzeniu zakresu eksploatacji złoża "Huczvice" w granicach udokumentowanego złoża nie spowoduje znacznego oddziaływania na powierzchnię ziemi i krajobraz.

W wyniku realizacji kierunków zagospodarowania określonych w projekcie Zmiany Studium polegać będą na długoterminowym przekształceniu terenów leśnych, na tereny eksploatacji powierzchniowej. Po zakończeniu wydobywania, w ramach rekultywacji, tereny te będą mogły odzyskać swoje pierwotne przeznaczenie. Z uwagi na fakt, że jest to poszerzenie funkcjonującego już wyrobiska górniczego, będzie to prawdopodobnie odbierane, jako forma i tak mniej drastyczna, niż tego typu działalność wprowadzona na tereny bez kopalnianych tradycji. Będzie to oddziaływanie negatywne i długoterminowe jednak odwracalne.

W wyniku realizacji inwestycji nie nastąpi zmniejszenie obecności istotnych gatunków i siedlisk przyrodniczych w ogólnej ocenie zasobów Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego oraz obszaru Natura 2000 – Bieszczady PLC180001. Nie nastąpi również pogorszenie stanu ich zachowania i ochrony w sposób znaczący, gdyż w obrębie omawianego obszaru cenne siedliska czy gatunki zwierząt nie występują. Planowana rekultywacja w kierunku leśnym i geoturystycznym pozwoli na zniwelowanie negatywnych skutków eksploatacji, w tym na krajobraz.

11. Opis oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenów objętych projektem Zmiany Studium na klimat oraz wskazania działań, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu

Oddziaływanie na klimat zaliczane jest do oddziaływań skumulowanych. W wyniku realizacji kierunków zagospodarowania projektu Zmiany Studium, zmiany klimatu nie będą znaczące.

Konieczność uwzględniania łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do jego zmian w ocenie oddziaływania na środowisko spowodowana jest obserwowanymi w ostatnich dziesięcioleciach skutkami zmian klimatu, polegającymi m. in. na wzroście temperatury oraz zwiększeniu częstotliwości i skali ekstremalnych zjawisk pogodowych. W polskich dokumentach strategicznych dotyczących klimatu jako najbardziej wrażliwe na zmiany klimatu, wskazano dziedziny i obszary, takie jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Przez adaptacje do zmian klimatu należy rozumieć taki sposób planowania, realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia, aby było ono optymalnie przystosowane do postępujących zmian klimatu, jak również by nie powodowało zwiększenia wrażliwości elementów środowiska na zmiany klimatu.

Prawidłowo prowadzona eksploatacja udokumentowanego złoża nie niesie potencjalnie zagrożenia dla środowiska naturalnego, a tym samym nie powoduje negatywnego oddziaływania na klimat. Podstawowym dokumentem, według którego prowadzona jest działalność kopalni jest Plan Ruchu. Określa on sposób prowadzenia pracy kopalni. W planie ruchu opisane są wszystkie procesy technologiczne, jakie odbywają się na terenie kopalni oraz szczegółowo określone przedsięwzięcia niezbędne dla zapewnienia ochrony środowiska.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu Zmiany Studium, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

W wyniku przeprowadzonej analizy nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska oraz cele, przedmioty ochrony i integralność obszarów Natura 2000. Zatem nie jest konieczne przedstawianie rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie istotnego negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Niemniej jednak z uwagi na zasadę przezorności wskazane jest przedstawienie rozwiązań zapobiegających potencjalnym negatywnym oddziaływaniom.

Na etapie realizacji kierunków określonych w projekcie Zmiany Studium potencjalne negatywne oddziaływania zostaną wyeliminowane w wyniku spełnienia wskazanych w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baligród i projekcie Zmiany Studium wymagań i rozwiązań będących równocześnie rozwiązaniami ograniczającymi potencjalny negatywny wpływ, a dotyczących m.in.:

- zachowania ustalonej w projekcie Zmiany Studium powierzchni biologicznie czynnej dla obszaru eksploatacji kruszywa minimum 10%,
- obowiązuje szczególna dbałość w zakresie rozwiązań gospodarki wodno – ściekowej i bezwzględne przestrzeganie wymogów prawnych dotyczących składowania i unieszkodliwiania odpadów.
- w obszarze projektu Zmiany Studium znajdują się zasoby geologiczne złóż piaskowców i łupków lgockich ze złoża „Huczvice” w kategorii C1, zatwierdzone przez Marszałka Województwa Podkarpackiego decyzją z dnia 20. 12. 2012 r. znak: OS-IV.7427.29.2012.AR wg Dodatku nr 2 do dokumentacji geologicznej złoża Huczvice, a w granicach obszaru górniczego „Huczvice I” prowadzona jest działalność eksploatacyjna kruszywa na podstawie koncesji i innych dokumentów zgodnie z wymogami ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*.
- w zakresie gospodarki odpadami: zgodnie z zasadami przyjętymi na terenie gminy Baligród, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- wydobywanie kruszywa odbywać się będzie w sposób uporządkowany, na podstawie zatwierdzonego planu ruchu zakładu górniczego, w ramach zrównoważonego rozwoju i zgodnie z poszanowaniem prawa geologicznego i górniczego, ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, prawa ochrony środowiska, ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ustawy o ochronie przyrody, ustawy o odpadach oraz wydanych na ich podstawie przepisów wykonawczych,

- wyznaczenie terenów lasów (tereny ZL1, ZL2, ZL3),
- rekultywacja po zakończeniu eksploatacji złoża w kierunku leśnym i geoturystycznym na obszarze eksploatacji złoża (PE1).

W związku z przewidywanym brakiem istotnych, znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 Bieszczady PLC180001 oraz brakiem niebezpieczeństwa nieodwracalnego zniszczenia bioróżnorodności (zajmowania szczególnie cennych chronionych siedlisk przyrodniczych i siedlisk chronionych gatunków priorytetowych) nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia działań kompensacyjnych.

Jak wynika z „Raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia” oddziaływanie jakiego źródłem jest inwestycja nie ma jakiegokolwiek wpływu na stan zachowania siedlisk roślinnych i tworzących je gatunków, chronionych w ramach obszaru „Bieszczady” w skali całego obszaru. Biorąc pod uwagę gatunki ptaków oraz ssaków i ich siedliska stwierdzić można, że dla wielu z nich rejon Bieszczadów Zachodnich jest ważną częścią arealu występowania. Dotyczy to zwłaszcza ssaków drapieżnych, których liczebność na terenie Bieszczadów jest wysoka na tle pozostałych rejonów Polski, a ich populacje Bieszczadzkie charakteryzują się wysokim stopniem stabilności. Populacja żubra jest jedną z pięciu w kraju populacji wolnożyjących. Również ptaki szponiaste osiągają tu znaczną liczebność i zagęszczenie (Rodziewicz „Poradnik..).W toku opracowania Raportu zebrane zostały informacje tak co do aktualnego stanu faktycznego użytkowania działki i terenów sąsiednich, jak i przeprowadzono regularne obserwacje w terenie w zakresie m.in. wykorzystania jej terenu przez gatunki ptaków i ssaków jako żerowiska.

Obszar objęty projektem Zmiany Studium nie spełnia kryteriów występowania dużych ssaków drapieżnych. Ponadto obserwacje terenowe nie potwierdzają, aby miało to miejsce.

Podsumowując, nie występuje znaczący wpływ wprowadzonych projektem Zmiany Studium kierunków na gatunki będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 „Bieszczady” i ich siedliska nie zostaje naruszony właściwy stan ich ochrony. Nie będzie również znaczącego wpływu zarówno na populacje przedmiotów chronionych w ramach obszaru Natura 2000 „Bieszczady”, ich siedliska spełniające określone funkcje życiowe, powiązania pomiędzy populacjami różnych gatunków, jak też na siedliska roślinne. Tym samym projekt Zmiany Studium nie wpłynie na jakimkolwiek poziomie na ograniczenie spójności elementów strukturalnych obszaru i nie zmieni jego funkcjonowania.

Podsumowując, należy stwierdzić, że realizacja kierunków zagospodarowania projektu Zmiany Studium nie wpłynie na integralność obszaru Natura 2000 „Bieszczady”.

13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Zmiany Studium

Projekt Zmiany Studium został opracowany w celu uwzględnienia potrzeb wynikających z rozwoju cywilizacyjnego i aktualnych potrzeb społeczeństwa Projekt Zmiany Studium dotyczy wyznaczenia terenów:

- obszar eksploatacji złoża PE1,
- tereny lasów ZL1, ZL2, ZL3.

W przypadku, kiedy:

- uchwała o przystąpieniu do opracowania Zmiany Studium określa sposoby zagospodarowania terenów,
- zagospodarowanie tych terenów wprowadzi ład przestrzenny,

- znaczna część ustaleń wynika z obowiązującego Studium,

nie wprowadza się rozwiązań alternatywnych do tych, które są zawarte w projekcie Zmiany Studium.

14. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Ze względu na znaczny postęp w zakresie opracowań w sferze ochrony środowiska, do których należą: oceny stanu jakości wód, oceny stanu jakości powietrza w zasadzie nie napotkano zasadniczych trudności przy sporządzaniu niniejszego opracowania.

Utrudnienia w analizie powodował brak planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001. Ponadto zaznaczyć należy, że ograniczenia w przeprowadzaniu szczegółowych analiz wynikają z dużego stopnia ogólności miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który jest dokumentem planistycznym nieprecyzującym w swych zapisach szczegółowych rozwiązań konstrukcyjnych ani technicznych planowanych przedsięwzięć.

15. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Zmiany Studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Zgodnie z art.51 ust. 2 pkt. 1c) *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko winna zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Równocześnie art. 55 ust. 5 wyżej wymienionej ustawy mówi, iż organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Analiza skutków realizacji postanowień przedmiotowego dokumentu może być wykonana w ramach oceny aktualności planów sporządzanych przez wójta gminy.

Zgodnie z art. 32 *ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego odbywa się co najmniej raz w czasie kadencji. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności planów, a w przypadku uznania ich za nieaktualne w całości lub w części, rada gminy podejmuje uchwałę o zmianie studium.

Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baligród ani projekt Zmiany Studium nie przewidują monitoringu innego niż ten określony w *ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Prowadzony jest monitoring jakości wód, powietrza w ramach Państwowego Monitoringu środowiska. Uzyskane dane pozwolą na zaobserwowanie skali i zmian jakości badanych elementów środowiska.

16. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

W wyniku realizacji projektu Zmiany Studium nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko, ponieważ odległość terenu objętego projektem Zmiany Studium do granicy z Ukrainą wynosi ponad 35 km, a do granicy ze Słowacją ponad 16 km (pod uwagę były brane najbliższe odległości terenów objętych projektem Zmiany Studium do granicy z Ukrainą i Słowacją).

17. Wnioski

- Ocena potencjalnych oddziaływań ma charakter hipotetyczny ze względu na charakter opracowania dokumentu, jakim jest prognoza – prognoza oddziaływania na środowisko nie jest raportem o oddziaływaniu na środowisko.
- Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie realizacja kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego terenów określonych w projekcie Zmiany Studium może mieć na poszczególne elementy środowiska.
- Biorąc pod uwagę przeprowadzone w prognozie analizy i oceny nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na obszar Natura 2000 Bieszczady PLC180001.
- Teren objęty projektem Zmiany Studium znajduje się poza obszarami rezerwatów przyrody, nie ma tutaj pomników przyrody, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych ani stanowisk dokumentacyjnych.
- Nie przewiduje się, aby zostały przekroczone dopuszczalne normy hałasu w wyniku realizacji kierunków określonych w projekcie Zmiany Studium.
- Na podstawie przeprowadzonych analiz nie prognozuje się oddziaływań transgranicznych.
- Z związku z przeprowadzonymi analizami stwierdza się, że realizacja kierunków zagospodarowania określona w projekcie Zmiany Studium nie będzie powodować znaczących negatywnych zmian w środowisku przyrodniczym i projektowane zagospodarowanie nie kwalifikuje się do działań wymienionych w art. 33, ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.
- Obszar objęty projektem Zmiany Studium w całości znajduje się w obrębie Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (Uchwała NRXLVIII/991/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r. poz. 1945 ze zm.)), dla którego ustanowiono plan ochrony na mocy rozporządzenia Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 kwietnia 2004 w sprawie ustanowienia planu ochrony Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 70, poz.766) oraz w granicach obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001.
- Planowany kierunek rekultywacji swoim zakresem uwzględniać będzie aspekt przyrodniczy (kontynuacja terenów leśnych stanowiących pierwotne środowisko dla fauny i flory) oraz aspekt naukowo-poznawczy.
- W celu minimalizacji wpływu inwestycji na środowisko należy utrzymywać urządzenia technologiczne w sprawności technicznej.

18. Wykorzystane materiały

- J. Warszyńskiej – Kraków 1995 rok,
- Powódzie, a planowanie przestrzenne – Poradnik – Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej Oddział w Krakowie – Kraków 1999 rok.,
- Stan środowiska w województwie podkarpackim w 2012 roku – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie – Rzeszów 2013 rok.
- Raport o stanie środowiska w województwie podkarpackim w latach 2013-2015
- Raport o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2017 roku
- Sdf obszarów Natura 2000,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baligród z późn.zm., uchwalonym Uchwałą Nr XXXIII/223/02 Rady Gminy w Baligródie dnia 7 października 2002 r. na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 1999r., Nr 15 poz.139 z późn. zm.),
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby Zmiany Nr 1/2019 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Baligród oraz na potrzeby Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Huczvice 1/2019” terenu położonego w Gminie Baligród,
- Karta Informacyjna Przedsięwzięcia Eksploatacja piaskowca lgockiego ze złoża "Huczvice" w granicach obszaru górniczego "Huczvice I" na części działek nr ew. 182 i 183 (przedłużenie okresu ważności koncesji) Opracowali: inż. Zbigniew Pantuła, dr inż. Józef Kirejczyk, mgr inż. Justyna Burchard-Piekutowska, mgr inż. Lidia Burchard – 2017,
- Raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia „Eksploatacja piaskowca lgockiego ze złoża „Huczvice ” w granicach obszaru górniczego „Huczvice I” na części działek nr ew.182 i 183 (przedłużenie okresu ważności koncesji). Opracował: mgr inż. Tomasz Harmata – 2018 r.,
Dokumentacja dla potrzeb Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baligród i prognozy oddziaływania na środowisko. Poszerzenie zasięgu eksploatacji piaskowca lgockiego ze złoża "Huczvice". Opracowali: mgr inż. Tomasz Burchard, mgr inż. Sławomir Czyżowicz.

Krosno, dnia 20.06.2020

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana, Anna Hawaj

niniejszym oświadczam, że spełniam wymogi

o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 późn. zm.).

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Hawaj Anna